Cena numeru 15 groszy.

Dziś 18 stron. Specjalny dodatek „Republika Dzieci"

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

REPUBLIKA

Rok IX | ŁÓDŹ, ŚRODA, 23 WRZEŚNIA 1931 ROKU. | CENA NUMERU 15 GROSZY. | Nr. 260

WOJSKA SOWIECKIE WKROCZĄ DO CHIN?

Nagły odlot Woroszyłowa na Daleki Wschód. W Mandżurji toczą się krwawe walki.

Liga Narodów wzywa rządy Japonji i Chin do pokojowego załatwienia konfliktu.

Berlin, 22 września.

Nadeszła tu wiadomość, że dziś rano rząd sowiecki zakomunikował przedstawicielom Chin i Japonji, że nie będzie mógł nadal obojętnie patrzeć na rozwój wypadków w Mandżurji.

Komisarz wojny, Woroszyłow, odleciał dziś na Daleki Wschód.

Wiadomość ta wywołała w kołach berlińskich olbrzymie wrażenie.

Nie brak zdań, że

SOWIETY PRZECIWSTAWIĄ SIĘ DĄŻENIOM JAPOŃCZYKÓW DO OPANOWANIA POŁUDNIOWEJ MANDŻURJI

i wymuszenia na to zgody rządu chińskiego, inni natomiast są przekonani, że między Japonją a Sowietami nastąpiło porozumienie w sprawie rozbioru Mandżurji.

Ci ostatni twierdzą, że lada chwila wojska sowieckie wkroczą do północnej Mandżurji i okupują ją.

Gdyby istotnie Sowiety w porozumieniu z Japonją zdecydowały się na podział Mandżurji, to nie ulega wątpliwości, że

WYPADKI WOJENNE NA DALEKIM WSCHODZIE NABRAŁYBY OGROMNEGO ZNACZENIA POLITYCZNEGO.

Zapewne musiałyby zabrać w tych sprawach głos i St. Zjednoczone.

Londyn, 22 września
(Polska Agencja Telegraficzna)

Podczas gdy, według otrzymanych tu wiadomości, gabinet japoński postanowił dzisiaj zezwolić na posuwanie się oddziałów japońskich w Mandżurji dalej niż do Czang - Czun, nadeszły świeżo telegram z Szanghaju donosi o wrażeniu jakie wywarło tam „potwierdzenie z Tokio", iż

CZĘŚĆ WOJSK JAPOŃSKICH OTRZYMAŁA ROZKAZ MARSZU NA CHARBIN.

Tego rodzaju ruch rozszerzałby ogromnie doniosłość operacji japońskich. W Szanghaju twierdzą, iż japończycy dążą do okupacji wojskowej terytorjum około 150.000 mil kwadratowych.

Tokio, 22 września
(Polska Agencja Telegraficzna)

Znaczne oddziały wojskowe Chin przypuściły atak na wojska japońskie w odległości 60 km. od Chang - Uhn. Walka toczy się.

Liga Narodów bezradna...

Genewa, 22 września.

Dziś o g. 11 rano rozpoczęło się posiedzenie Rady Ligi Narodów. Na porządku dziennym figurowała sprawa konfliktu chińsko-japońskiego. Sala przepełniona. Przedstawiciel Chin referując sprawę zaznaczył, że pogarsza się ona ciągle bardzo znacznie. Terytorjum zajęte przez japończyków równa się co do obszaru wyspom Brytyjskim. Przedstawiciel Chin żąda, by Rada poczyniła kroki w celu wstrzymania dalszego pogarszania się sytuacji i przywróciła status quo ante, oraz wyznaczyła odszkodowanie dla napadniętych przez Japonję Chin.

Przedstawiciel Japonji oświadczył, że niema dostatecznych wiadomości, by mógł ocenić sytuację. Wie tylko tyle, że wojska japońskie w Mandżurji w porównaniu do armji chińskiej są bardzo nieznaczne.

W konkluzji przedstawiciel Japonji żąda odroczenia sprawy do przyszłego posiedzenia Rady Ligi Narodów, w celu umożliwienia skomunikowania się z rządem japońskim i otrzymania odnośnych instrukcji. Powtórnie zabiera głos przedstawiciel Chin, który jeszcze raz podkreśla, że

SYTUACJA POGARSZA SIĘ Z KAŻDĄ CHWILĄ.

Z kolei zabiera głos lord Cecil, który proponuje zastosowanie procedury podobnej jak to miało miejsce w konflikcie grecko-bułgarskim: wysłanie telegramów do obu rządów

Z ŻĄDANIEM ZAPRZESTANIA KROKÓW WOJENNYCH

i wycofania wojsk na linję demarkacyjną.

Pozatem lord Cecil proponuje zawiadomić rząd Stanów Zjednoczonych o toczących się obradach Rady Ligi w tej sprawie. Po przemówieniu Lorda Cecila nastąpiła przerwa.

Genewa, 22 września

Przerwa wyznaczona na minut 15 przeciągnęła się z powodu niemożliwości znalezienia formuły kompromisowej pomiędzy stanowiskiem Chin i Japonji.

Rozmowy zakulisowe, toczone pod patronatem przewodniczącego rady i sekretarza generalnego zmierzają do uzgodnienia tekstu rezolucji, którą rada ma uchwalić. Zarówno delegacja japońska, jak chińska, z któremi prezes Lerroux i sir Drumond toczą rokowania odrębnie

wykazują dużą nieustępliwość.

Najcięższy targ toczy się o tę część ewentualnej rezolucji rady, która ma mówić o wycofaniu wojsk. W kołach politycznych przeważa opinja, że sposób załatwienia zatargu chińsko - japońskiego przez radę Ligi Narodów może stać się precedensem na przyszłość. Nie brak zdań głoszących, że właściwie losy samej Ligi Narodów zawisły od sposobu załatwienia konfliktu na Dalekim Wschodzie.

O godz. 16 min. 45 posiedzenie rady Ligi wreszcie otwarto.

Genewa, 22 września

Sekretarjat Ligi przedłożył podobno przewodniczącemu projekt wysłania na miejsce wypadków w Mandżurji specjalnej komisji Ligi, złożonej z przedstawicieli Francji, Niemiec i Włoch pod przewodnictwem delegata Hiszpanji, której byliby dodani, jako eksperci, przebywający w Chinach i Japonji attachés wojskowi państw, należących do Ligi Narodów oraz attaché wojskowy Stanów Zjednoczonych jako sygnatarjusz paktu Kelloga. Komisja ta zajęłaby się zbadaniem sprawy na miejscu.

Genewa, 22 września

Poufne narady prezydenta Ligi Narodów z przedstawicielami rządu chińskiego i japońskiego oraz z reprezentantami 4-ch wielkich mocarstw europejskich zakończone zostały wysłaniem depeszy do rządów japońskiego i chińskiego. Depesza ta zawiera apel, nawołujący do powstrzymania się od wszelkich kroków, które mogłyby jeszcze bardziej zaostrzyć obecną sytuację na Dalekim Wschodzie i

WZYWAJĄCY OBYDWA RZĄDY DO POKOJOWEGO ZLIKWIDOWANIA KONFLIKTU.

Depesza ta została w tem samem brzmieniu wysłana do rządu amerykańskiego.

Londyn, 22 września

Rząd japoński zakomunikował rządowi chińskiemu, iż zgadza się na propozycję zwołania konferencji celem uregulowania stosunków japońsko - chińskich.

INFLACJA w ANGLJI.

Funt szterling traci 10 procent swej dawnej wartości.

Przywódca „Labour Party"—Henderson ma wejść do rządu

Londyn, 22 września
(Polska Agencja Telegraficzna).

Izba Gmin przyjęła w trzeciem czytaniu bez głosowania projekt ustawy w sprawie wstrzymania wypłacania w złocie.

Izba Lordów przyjęła również bez głosowania projekt wzmiankowanej ustawy, poczem ustawa ta uzyskała sankcję królewską.

Ogólnie przypuszczają, że

WARTOŚĆ FUNTA DOZNA OBNIŻENIA DO 18-tu SZYLINGÓW, A WIĘC O 10 PROCENT.

Tem samem więc stopa życiowa obniży się również o 10 proc. i również, siła rzeczy, zasiłki dla bezrobotnych bez obcięcia ich obniża się o 10 proc.

Są więc wszelkie szanse, że z obecnego kryzysu finansowego Mac Donald będzie mógł wydobyć kapitał polityczny, bardzo dla niego w przyszłej akcji wyborczej pożądany. Tymczasem zaś opinja publiczna uspokojona jest przez prasę zapewnieniami, że wycofanie się parytetu złota, obniżając wartość funta, równocześnie obniży zbyt wysoką stopę życiową, zmniejszy zadłużenie wewnętrzne, podniesie ceny, obniży koszty produkcji i przyczyni się do ożywienia przemysłu brytyjskiego, a tem samem do zmniejszenia bezrobocia.

Londyn przyjął z podziwu godnym spokojem wiadomość o znacznym spadku funta w Nowym Jorku i w Paryżu, bo dochodzącym do 16 proc.

Dzienniki podkreślają, że niczego innego nie można było oczekiwać. Anglja była pewna, że straty będą nieuniknione, zanim nie ustali się nowy kurs waluty angielskiej.

Do podtrzymania spokoju przyczyniło się niewątpliwie wczorajsze posiedzenie parlamentu.

Spadek funta wywołał panikę wśród turystów angielskich, bawiących w Paryżu i na Riwierze. Pociągi idące w kierunku Calais były przepełnione.

Turyści angielscy oblegali banki, domagając się wymiany funta na franki.

Kurs funta wynosił wczoraj na Riwjerze 85 franków i banki zmieniały tylko 10 funtów jednorazowo. Jedynie wielkie hotele płaciły za funta 90 fr.

Jest rzeczą charakterystyczną, że już od trzech dni płacono na Riwjerze za funta poniżej kursu oficjalnego.

Londyn, 22 września.

Ogólną sensację wywołała tu druga konferencja, jaką odbył przywódca partji pracy Henderson z premjerem Mac Donaldem, wyklętym z partji z powodu wniesienia ustawy o redukcji zapomóg dla bezrobotnych.

W związku z tą rozmową oświadczyli w kołach politycznych, że Henderson, wobec ciężkiego położenia kraju wstąpi do rządu, co oznaczałoby zupełne zaniechanie opozycji przez Partję Pracy i niezwykłe wzmocnienie rządu. Sprawa ta ma rozstrzygnąć się już w najbliższym czasie.

Mac Donald przepracowany...

Londyn, 22 września
(Polska Agencja Telegraficzna)

Ukazał się tu oficjalny komunikat zawiadamiający, że Mac Donald odczuwa poważnie skutki przepracowania i z polecenia lekarzy wyjeżdża dziś z Londynu, udając się na kilkudniowy odpoczynek na wieś. W czasie nieobecności Mac Donalda w funkcjach premjera zastępować go będzie Baldwin.

Dyscyplina w marynarce angielskiej

jest utrzymana

Londyn, 22 września.

W portach Devonport, Chatham i Portshmut rozpoczęło się śledztwo w sprawie zajść nao krętach floty atlantyckiej. Ponieważ rząd wydał rozporządzenie, aby obniżka pensji marynarzy nie wynosiła więcej, aniżeli 10 proc., wytworzyla się nowa sytuacja, Wielu marynarzy wycofało swoje podanie o zwolnienie ze służby. Dyscyplina w marynarce jest całkowicie utrzymana, a urlopowani powrócili do swych oddziałów.

Klęska bezrobocia w Finlandji

Helsinki, 22 września

Prasa socjalistyczna zamieszcza sensacyjne opisy rozpaczliwego położenia wielkiej liczby bezrobotnych, utrzymując, iż większość ich żywi się jagodami leśnemi i t. p. i wskazuje na wielką liczbę samobójstw, popełnionych przez bezrobotnych oraz na masowe przekraczanie granicy sowieckiej. Zdaniem socjalistów należy oczekiwać w ciągu zimy wzrostu bezrobotnych do 150.000, co oznaczałoby 10-krotne zwiększenie obecnej oficjalnej liczby bezrobotnych.

Trup obywatela szwedzkiego

w pokoju hotelowym.

Katowice, 22 września.

Portjer hotelu „Moderne” znalazł wczoraj w pokoju nr. 43 nieżywego mężczyznę lat 49. Zmarłym był inż. Emil Krug obywatel szwedzki — który przybył do Katowic dnia 20 b.m. w celach handlowych. Pochodził z Grychsbergu w Szwecji. Zwłoki przekazano władzom katowickim.

Czarna śmierć

dwuch górników

Liege, 22 września.

Wskutek obsunięcia się gruntu w kopalni węgla w Wandre na głębokości 430 metrów, zasypanych zostało 6-u górników. 4-ch z nich uratowano, dwaj zaś ponieśli śmierć.

Trzęsienie ziemi

pod Neapolem

Neapol, 22 września
(Polska Agencja Telegraficzna).

Wczoraj odczuto w Foggia i Cerigno la silne wstrząśnienie sejsmiczne, które trwało kilka sekund, nie wyrządziło jednak żadnych szkód. Ludność ogarnęła panika.

26 października — proces „brzeski”.

Termin rozprawy i skład kompletu sędziowskiego ustalono definitywnie

Warszawa, 22 września.

Podany przez nas wczoraj jako przypuszczalny termin rozprawy przeciwko b. więźniom brzeskim dzień 26 października r. b. ustalony został na posiedzeniu gospodarczem VIII-go wydziału karnego warszawskiego sądu okręgowego jako termin ostateczny.

Rozprawie przewodniczyć będzie prezes ósmego wydziału karnego, sędzia Hermanowski, który też będzie referentem sprawy. Asystować będą sędziowie Rykaczewski i Leszczyński. Oskarżać będą prokuratorowie Rauze i Grabowski. Ławę obrońców zajmie 8 do 10 wybitnych adwokatów z mecenasami Bernsohnem, Szurlejem, Śmiarowskim, dr. Gralińskim, Littauerem i.in. na czele.

Proces, który rozpocznie się w poniedziałek, 26-go października r. b., potrwa conajmniej tydzień, a może nawet i dłużej.

Funt szterling — 36 zł.

Od soboty funt spadł o 7 zł.

Warszawa, 22 września.

Na dzisiejszej giełdzie warszawskiej w związku z przesileniem funta w Anglji kurs funta ustalono na 38 zł. początkowo, a potem na 36 zł. W sobotę jeszcze funt notowano 43 zł.

Bilans Banku Polskiego

za II dekadę września

Bilans Banku Polskiego za II-gą dekadę września r. b. wykazuje zapas złota 568 miljn. 040 tys. zł., t. j. o 26 tys. więcej, niż w poprzedniej dekadzie. Pieniądze i należności zagraniczne, zaliczone do pokrycia wzrosły o 19 tys. zł. do sumy 143 miljn. 806 tys. zł., natomiast niezaliczone do pokrycia zmniejszyły się o 396 tys. zł. do sumy 137 miljn. 650 tys. złotych. Portfel wekslowy wykazuje zmniejszenie o 2 miljn. 569 tys. zł. i wynosi 624 miljn. 748 tys. zł.; również stan pożyczek zastawowych jest niższy o 7 miljn. 481 tys. zł. i wynosi 90 miljn. 716 tys. zł. Inne aktywa zmniejszyły się o 12 miljn. 763 tys. zł. do sumy 156 miljn. 990 tys. zł.

W pasywach pozycja natychmiast płatnych zobowiązań wzrosła o 16 miljn. 488 tys. zł. do 268 miljn. 517 tys. zł. Obieg biletów bankowych spadł o 45 miljn. 190 tys. zł. do 1.140 miljn. 574 tys. złotych.

Stosunek procentowy pokrycia obiegu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku wyłącznie złotem wynosi 40,31%, t. j. o 10,31% ponad pokrycie statutowe, pokrycie kruszcowo-walutowe wynosi 50,52%, t. j. o 10,52% ponad pokrycie statutowe; wreszcie pokrycie złotem samego tylko obiegu biletów bankowych wynosi 49,80. Stopa dyskontowa Banku Polskiego wynosi 7 i pół procent, zaś lombardowa — 8 i pół procent.

Sprawca zamachu pod Budapesztem

aresztowany w Zawierciu?

Będzin, 22 września
(Polska Agencja Telegraficzna).

Dowiadujemy się, że policja zawierciańska aresztowała na stacji w Zawierciu podejrzanego osobnika, z Węgier, niejakiego Najersa. Stwierdzono, że Najers przewędrował z Węgier do Czechosłowacji a stamtąd przedostał się do Polski.

Ponieważ data wyjazdu Najersa z Węgier zbiega się z datą zamachu na pociąg pod Biatorbagi, zachodzi podejrzenie, że Najers jest w sprawę zamachu zamieszany.

Wojna na Dalekim Wschodzie.

Czerwone języki zbrojnego konfliktu ...jawiły się nad Mandżurją. Mimo, że ...erwszy okres krwawych starć nie no... jeszcze znamion wojny wypowiedzia... oficjalnie przez rządy stron wiodą...ch spór, a wojennej krwawej praktyce nie towarzyszy proklamowany urzę...wo stan wojenny. Praktyka więc w ...nej chwili **kłóci się z teorją.** Przez za...ony dymu nie można jeszcze w całej ...lni przeniknąć ostatecznych zamia...w kierowników ataku i odporu, nie ...adomo do jakich granic mogą się po...nąć. Może być to narazie **badanie te...nu.** A skomplikowana sytuacja towa...ysząca naglemu wybuchowi konfliktu ...zy się zarówno ze skrytym i tajemni...ym chrakterem ludów wschodnich, jak ...z **niewyjaśnioną sytuacją wewnętrzną** ...zedewszystkiem **w Chinach,** rozprzę...ych przez anarchję, jak i do pewnego ...pnia w Japonji, wzorowo zorganizo...anym organiźmie państwowym.

Początkowy przebieg **konfliktu** da ...łatwo ogarnąć i ocenić. Japonja twier..., że pozostająca w jej władaniu **ko... mandżurska zagrożna została przez ...ziały chińskie,** że interesy japońskie ...Mandżurji, w sferze wpływów japoń...ch, narażone zostały na szwank, że ...iu **obywateli japońskich grozi nie...pieczeństwo,** ostatecznym zaś powo...m starcia jest zamordowanie kapitana ...ońskiego Nakamury przez żołnierzy ...ińskich w Mandżurji.

Wojska japońskie, które, występując ... walki, zajęły zrazu Mukden, były ...liczne, a przewaga ich nad chińczy...mi tłumaczy się znaną oddawna **wyż...ścią armji japońskiej** — oraz niewy...ną taktyką faktycznego władcy Man...urji Czang-Su Lian'a, który wojskom ...oim wydał rozkaz **niestawiania opo...** Przy braku dyscypliny w oddzia...h chińskich, trudno zresztą mówić o ...nolitych rozkazach i o jednolitym po...chu.

Jakie motywy kierują w tym wypad... młodym Czang-Su-Lin'em, który o...dziczył władzę po ojcu swym, sta...m bandycie Czang-Co-Lin'ie, trudno ...razu przeniknąć. Wiadomo, że Czang-...Lin cieszył się przez czas długi ...chstronnem **poparciem Japonji,** do...ki nie wyleciał w powietrze z pocią...m, wysadzonym podobno przez agen...w japońskich. Czy Czang-Su-Lin pro...dzi odrębną politykę, czy też zdaje ...ie sprawę ze swojej słabości, tego ...azie nie można przesądzać.

Na wieść o napadzie na Mukden za...zało **w olbrzymiem mrowisku chiń...m,** rozdzielonem dotąd krwawemi ...ami nieustającej wojny domowej. W ...mencie gdy nadeszła ta wieść Czang-...-Szek, szef rządu centralnego w Nan...ie, najpotężniejszy człowiek w Chi...ch i kandydat na konstytucyjnego i re...blikańskiego ich jedynowładcę, wy...awił się na południe, aby **poskromić ...ulujący się znowu czerwony Kanton.** ...ecnie wraca do Nankinu, a równocze...e nadchodzą wieści o zamiarze uga...enia wojny domowej i utworzenia ...pólnego **frontu przeciw wrogowi.** Na...azie front ten przejawia się we wzmo...nym bojkocie towarów japońskich i w ...tyjapońskich ekscesach wzburzonych ...mów. Olbrzymie Chiny jednak nie są ...rganizowane, a rząd w Nankinie deli...ruje i deliberuje.

Ale i w akcji japońskiej, mimo po...tkowego brutalnego impetu, znać je...li nie wahanie, to pewne wyczekiwanie. Działania wojenne, jak wiadomo, są również **akcją polityczną i dyplomatyczną.** Japonja rozpoczęła akcję bardzo nielicznemi siłami, nadając **jej charakter** zarówno **manifestacji, jak i stworzenia faktów dokonanych na ograniczonym** zrazu **terenie.** Chodzi o wojskowe zabezpieczenie i utrwalenie japońskiej sfery wpływów w Mandżurji. Aby zrozumieć charakter i tempo tej akcji, musimy przypatrzeć się obecnej sytuacji politycznej w Japonji.

Przedewszystkiem **Japonja, jako kraj bardzo gęsto zaludniony i stojący na wy**sokim stopniu cywilizacyjnego **rozwoju,** nawiedzona jest w silnym stopniu **przez** przesilenie ekonomiczne, a **bezrobocie i nędza pociągają za sobą radykalizowanie się mas.** Dlatego — jak donoszą **pisma angielskie**—tłumy w Tokio nie **przyjęły** wojennych wieści z entuzjazmem.

A równocześnie obecnie w Japonji stoi przy sterze rząd do niedawna **opozycyjnej** partji Minseto, usiłujący prowadzić politykę bardziej demokratyczną na wewnątrz, a pokojową na zewnątrz. — Odnosi się to przedewszystkiem do Chin. Minseto, wbrew oporowi potężnych kół wojskowych i kapitalistycznych, usiłowała doprowadzić do złagodzenia i zacieśnienia stosunków japońsko - chińskich. Poprzedni premjer z ramienia tej partji, Hamaguszi, padł ofiarą zamachu, wykonanego przez fanatycznego japońskiego nacjonalistę.

Przytem na terenie chińskim wchodzą w grę **interesy Anglji,** osłabionej obecnem wewnętrznem przesileniem, a przedewszystkiem Stanów Zjednoczonych. Wszystkie te względy, krzyżujące się wpływy i dążenia, sprawiają, że jesteśmy dopiero świadkami wstępu do zawiłej partji militarnej i politycznej.

W. J.

Wizyta francuska w Berlinie.

Droga współpracy ekonomicznej. — Nowy ambasador Francji mówi doskonale po niemiecku. — Ostatnie dni dr. Curtiusa.

Berlin, we wrześniu.

Polityczny Berlin pozostaje pod wrażeniem przygotowań i nastrojów, poprzedzających **rewizytę przedstawicieli rządu francuskiego,** Lavala i Brianda. Nastroje prasowe są wręcz sprzeczne, w miarę tego, czy pochodzą ze strony prawej, czy lewej. Prawica zachowuje się w sposób nieprzyzwoity, a nawet niepoczytalny, **wygrażając pięściami przyszłym swoim gościom** i zapowiadając oraz organizując wrogie **przeciw** nim manifestacje. Brak zmysłu politycznego jest kompletny. Nie **okazuje się to zresztą** po raz pierwszy. Zwolennikom Hugenberga i Hitlera jakby chodziło o to, aby **odstraszyć francuskich gości.** Ale to się nie uda. Wizyta dojdzie do skutku i tylko policja będzie miała **bordzo** wiele do roboty i niezwykłą tremę.

Organy demokratyczne, pozostające w kontakcie z niemieckiem ministerstwem spraw zagranicznych, **są** bardzo ugrzecznione i jakby onieśmielone. Proszą francuzów, **aby wygrażań prawicy niemieckiej nie brali na serjo.** Użalają się na ton prawicowej prasy francuskiej krytykującej zgóry wizytę. **Tłomaczą,** że pozycja Lavala i Brianda nie jest łatwą wobec tego oporu i wobec tego nie można się wiele spodziewać w dziedzinie politycznej po spotkaniu w Berlinie. Chodzi raczej o wstęp ponowny, o usunięcie nagromadzonych trudności. Pisma te zapowiadają zgóry, że **wejdzie się na nową drogę, na drogę współpracy ekonomicznej.** Nie polityczne zbliżenie, lecz **ekonomiczna kooperacja** — to hasło powtarzają pisma niemieckie **za** nowomianowanym ambasadorem francuskim w Berlinie, p. Andrzejem Francois-Poncet.

Łatwo zrozumieć, dlaczego **przedmiot** rozmów niemiecko - francuskich przenosi się z terenu politycznego na ekonomiczny. Na polu polityki szanse Niemiec bardzo się zepsuły. Dość wspomnieć o zlikwidowanej w sposób przykry dla inicjatorów kwestji Anschlussu ekonomicznego między Niemcami a Austrją Fatalna sytuacja ekonomiczna Niemiec zmusza do zwrócenia się o pomoc do potęg światowych, a przedewszystkiem do Francji, i nie pozwala na kontynuowanie ofenzywy politycznej.

Akcentując nowy etap w **próbach** kształtowania stosunków francusko-niemieckich, prasa niemiecka powołuje się **na analogiczne, jej zdaniem, tendencje u partnera.** Minął czas wielkich rzucanych z zapałem i uczuciem koncepcyj politycznych. Przyszedł moment na konkretną prace ekonomiczną. Sentymentalnych polityków i ostrożnych dyplomatów starej szkoły zastępują ludzie nowi, wychowani w trzeźwej i rzeczowej szkole ekonomicznej. Starego Brianda w rokowaniach coraz to bardziej luzuje premjer Laval. W miejsce dotychczasowego długoletniego, bo od zawarcia pokoju, ambasadora francuskiego w Berlinie, siedemdziesięciopięcioletniego p. de Margerie, przychodzi p. Andrzej Francois-Poncet, dotychczasowy podsekretarz stanu dla spraw ekonomicznych przy francuskiem prezydjum rady ministrów. Nowy ambasador francuski **nietylko że mówi doskonale po niemiecku, ale potrafi rozmawiać z potentami wielkiego przemysłu ich własnym językiem.** Osoba nowego ambasadora Francji wywołuje w Niemczech niezwykłe zainteresowanie. Już zgóry przypisuje mu się wielką rolę dla rozwoju stosunków między sąsiadującemi ze sobą państwami.

. Lecz nietylko we Francji zmieniają się kierownicy gry politycznej. Nowego ambasadora francuskiego czeka niebawem nowy niemiecki minister spraw zagranicznych. Dotychczasowy dr. Curtius, który po Bekwarku — Stresemanie objął lutnię, nie umiał na niej zagrać, choć nie odważył się jej zmienić. W chwili obecnej niema wśród partji niemieckich, ani w prasie, nikogo, ktoby niedwuznacznie wystąpił w jego obronie. Lewica wyrzuca mu, że rozpoczął akcję w sprawie Anschlssu w momencie, który nie rokował żadnych szans powodzenia. Prawica żąda jego skalpu za to, że akcji tej publicznie się wyparł. Bardzo powściągliwe zawsze centrum katolickie wzywa nieszczęśliwego ministra, aby wyciągnął konsekwencje ze swego osamotnienia. A tym, który poda mu sznur jedwabny, będzie dr. Dingeldey, przywódca parlamentarnej frankcji ludowej, której dr. Curtius jest członkiem. Mniejszy następca większego poprzednika zostawia trudny spadek do objęcia w trudnej sytuacji.

I. R.

★

Paryż, 22 września
(Polska Agencja Telegraficzna)

Przypuszczalnie wyjazd prem. Lavala i min. Brianda odbędzie się w piątek północnym ekspressem do Berlina.

Delegaci sowieccy nie przybędą do Genewy

na obrady nad moratorjum rozbrojeniowem

Genewa, 22 września

Sekretarjat Ligi Narodów otrzymał już odpowiedź Rosji sowieckiej na zaproszenie do udziału w obradach III-ej komisji nad projektem **państw skandynawskich,** Szwajcarji i Holandji, w **sprawie** t. zw. moratorjum rozbrojeniowego.

Rząd sowiecki zawiadamia, że delegaci jego z braku czasu nie mogą przybyć oraz, że zgadza się zgóry na zapadłe decyzje w tej sprawie, które jednak, zdaniem rządu sowieckiego, **nie mogą** być żadnym precedensem dla **przyszłej** konferencji rozbrojeniowej

Zaniepokojenie w przemyśle hutniczym

z powodu krachu angielskiego

Katowice, 22 września.

Przemysł hutniczy na Górnym Śląsku z niepokojem śledzi **bieg wypadków** na giełdzie londyńskiej.

Niepokój ten nie jest pozbawiony podstaw, albowiem walutą do obrotów międzynarodwych w hutnictwie jest funt angielski. Spadek funta może się poważnie odbić na stanie finansowym przedsiębiorstw na Śląsku.

Większość zakładów przemysłowych posiada jeszcze w swym portfelu znaczną cześć weksli za dostawy sowieckie wystawione w funtach, które obecnie z zrozumiałych względów trudno będzie zdyskontować, co może postawić przedsiębiorstwa te w bardzo trudne położenie finansowe, tembardziej, że finanse tych firm zostały mocno nadszarpnięte przez ostatni krach niemiecki.

Część weksli za dostawy sowieckie została zdyskontowana w bankach niemieckich, które obecnie całkowicie zamknęły dyskonto, inne zaś banki nie chcą obecnie dyskontować weksli w funtach. Bieg wypadków w Anglji jest więc bacznie obserwowany przez śląskie sfery przemysłowe, które przez krach angielski mogą odczuć poważny brak gotówki i znaleźć się w krytycznem położeniu.

Katastrofa motorówki

16 osób zatonęło

Hamburg, 22 września.

W pobliżu wysp Fryzyjskich zdarzyła się dziś rano wstrząsająca katastrofa, podczas której śmierć poniosło 16 turystów z Emden.

Turyści wyruszyli na wycieczkę łodzią motorową „Anna - Marie", trzymając kurs na wyspę Juist. W pobliżu wyspy u wybrzeży północnych zaskoczyła ich gwałtowna burza. Łódź wywróciła się, pasażerowie powpadali do wody.

Jeden z turystów, pozbywszy się ubrania, dwie godziny walczył z falami. O godzinie 7-ej rano udało mu się dotrzeć do brzegu.

Zawiadomione telegraficznie o wypadku władze pobliskiej wyspy Borkum, wysłały łódź ratowniczą, która wkrótce odnalazła miejsce katastrofy. Na wystającym z wody rufie motorówki znajdował się jeszcze jeden żywy uczestnik wycieczki. Pozostali ponieśli śmierć.

Z Wilhelmshaven wyjechali na wyspę Juist przedstawiciele władz cywilnych.

W poszukiwaniach topielców wziął udział samolot holenderski z Groeningen.

Do głębi wzruszeni zgonem naszego b. Szefa

B. P.

JAKÓBA STEINA

wyrażamy pozostałej rodzinie najszczersze współczucie.

Pamięć o Nim na zawsze wśród nas pozostanie.

Urzędnicy

firmy Compagnie Générale des Industries Textiles

Allart, Rousseau et Co

Z powodu śmierci

B. P.

DORY GUTGOLDOWEJ

składamy tą drogą p. **Ch. J. Gutgoldowi oraz rodzinie** wyrazy szczerego współczucia.

H. Motyl, H. Górny, I. Tajblum, M. Lichtenstein, I. Szaja.

Audycje radiowe

dla dzieci i młodzieży

Kończy się już letni rozkład programów Polskiego Radja. Skoro wszyscy już wracają do normalnych zajęć po wakacjach i urlopach, więc i rozgłośnia warszawska zabiera się energicznie do wzmożonej pracy.

Z dniem 4-ym października przywrócona będzie dawna, zimowa liczba audycyj dla dzieci i młodzieży. Tymczasem jednak mamy jeszcze wrzesień, więc program przyszłego tygodnia będzie, jak poprzednie, trochę zredukowany.

W niedzielę ,d. 27 września o godz. 16.40 audycję rozpocznie, jak zwykle, tygodnik p. Jana Milewskiego: **„Co się dzieje na świecie“**, zawsze z zaciekawieniem słuchany przez dziatwę starszą.

Natomiast część druga stanowić będzie dla młodzieży miłą niespodziankę. Mianowicie, kierownictwo działu, pragnąc zbliżyć młodzież do radja, daje głos **jednemu z jej przedstawicieli.** Korzystając z tego, iż Koło Elektryków, studentów Politechniki Warszawskiej zareagowało już na inicjatywę Polskiego Radja i zgłosiło gotowość brania udziału w audycjach dla młodzieży, zaproszono p. Andrzeja Iwanickiego do wygłoszenia ciekawego referatu. P. Iwanicki wrócił niedawno z Paryża, gdzie zwiedził obecną wystawę, a następnie objechał znaczną część Francji. Wszystko, co interesuje młodego technika: elektryfikacja kraju, drogi żelazne, koleje podziemne i t. d., wszystko, co stworzył i tworzy inżynier francuski w dziedzinie czy to komunikacji, czy oświetlenia, czy przemysłu — **młody gość zanotował w pamięci i ujął w żywe, barwne opowiadanie.**

Nie uszły jego uwagi prawdziwe cuda techniki, które dostrzegł na wystawie, a o których mało wspominają korespondenci pism, mający uwagę zwróconą w innym zupełnie kierunku.

Debiut młodocianego prelegenta zainteresuje niewątpliwie nietylko młodzież, ale też niejednego dorosłego radjosłuchacza.

We środę ,30 września o godz. 16.00 pierwszą część audycji, przeznaczoną dla dzieci młodszych, wypełni opowiadanie p. Juljana Krzewińskiego **„O podróży Bronka łodzią do Płocka“.**

Synek zapalonego miłośnika sportu wioślarskiego, płynie samowtór z ojcem zwykłym szlakiem flisaków. Prześliczne widoki, dostrzegane na obu brzegach Wisły, zachwycają młodego żeglarza. A co przygód ma po drodze, ile niecodziennych wrażeń!... Oto biwakuje pod gołem niebem i — niby drugi Robinson — spożywa kolację na wyspie bezludnej... Niekiedy trafiają się i momenty niebezpieczne. Potrzeba odwagi, zręczności i sprytu.

Niejeden słuchacz p. Krzewińskiego pozazdrości jego Bronkowi, który tyle widział, tyle przeżył, że na długo starczy mu tematu do opowiadania rozmaitych cudów kolegom.

W drugiej części tejże audycji przemówi do dzieci starszych p. Benedykt Hertz **„O odwadze“.**

Scharakteryzuje w swym feljetonie dwa rodzaje odwagi: prawdziwą i — na pokaz. Ta ostatnia staje się motywem wydarzenia równie komicznego, jak nieprzyjemnego w skutkach. Daje to sposobność doskonałemu feljetoniście do rozwinięcia szerokiej skali wybornego dowcipu.

Na sobotę, 3 października o godz. 16.00 program zapowiada prześliczne słuchowisko doświadczonej już w tej dziedzinie autorki, p. Ewy Zarembiny, p. t. „Przygody Hanki i Jurka w Kongo“.

Szefowi naszemu P. GUTGOLDOWI oraz rodzinie z powodu zgonu żony Jego

B. P.

DORY

najgłębsze współczucia wyraża

Personel firmy Boryszowska Apretura

Dnia 21 b. m. zgasł

B. P.

Antoni Wiktor Ginzburg

aplikant adwokacki.

W zmarłym tracimy nieodżałowanego przyjaciela.
Pamięć Jego będzie nam zawsze droga.

Rodzina Birbergów i G. Szapiro.

Dnia 21 b. m. zgasł nasz najukochańszy przyjaciel

B. P.

Antoni Wiktor Ginzburg

aplikant adwokacki.

Pamięć Jego będzie nam zawsze droga

Rodzina Sulkesów.

Z powodu śmierci nieodżałowanego kolegi i przyjaciela

B. P.

Antoniego Wiktora Ginzburga

wyrażam rodzinie szczere współczucie.

WILHELM LILKER,
adwokat.

ESPERANTO METODĄ KS. CSEH W ŁODZI.

Sukces, jaki odniósł ks Cseh w Krakowie prowadząc własną metodą kursy Esperanta oraz seminarjum nauczycielskie przed 23-cim światowym kongresem esperanckim, skłonił łódzkie towarzystwo esperanckie do zainaugurowania nowego okresu działalności kursami słynną metodą Cseh.

Wykładać będą absolwenci seminarjum ks. Cseh, członkowie międzynarodowego instytutu esperanckiego Cseh w Hadze

Zapisy w sekretarjacie towarzystwa, Południowa Nr. 3 w poniedziałki, środy i czwartki od godz. 20-ej do 22-ej.

ZABAWA B. WOJSKOWYCH.

Jak się dowiadujemy w niedzielę, dnia 27 września r b., odbedzie się w ogrodzie Helenowa zabawa p. n. „Pożegnanie lata“. Organizatorami są b. wojskowi, skupieni w Federacji Pol. Związków Obrońców Ojczyzny, przytem dochód przeznaczony jest na zasilenie funduszów „Bratniej Pomocy“ b wojskowych.

Energiczne poczynania i ruchliwość organizatorów, pozwalają wnioskować, że zabawa uda się i łodzianie spędzą przyjemnie niedzielny dzień zdala od wszelkich trosk, tembardziej, że ceny dostosowane są do obecnych „plajtowych czasów“

Z ŻYCIA AKADEMICKIEGO.

W środę, dnia 23-go b. m., o godzinie 9-ej wieczorem w lokalu sjonistycznej partji pracy „Hitachdut“, ul Sienkiewicza 3/5 odbędzie się staraniem akademickiego koła im. A D Gordona zebranie informacyjne absolwentów i akademików. Wygłoszone zostaną referaty n. t. życia akademickiego w Polsce, Francji, Belgji, Czechosłowacji oraz odbędzie się dyskusja n. t. „Droga akademika żydowskiego“.

Z TOW „KROPLI MLEKA“.

Towarzystwo „Kropla Mleka“ z dn. 22 września uruchomiło II-gą Poradnię dla kobiet ciężarnych przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 103, która czynna będzie we wtorki od godz. 5.30—7 wiecz.

Poradnia przy ulicy Zgierskiej Nr 130 czynna w soboty od godz 5.30 do 7 wiecz

---

KRONIKA

Wrzesień
23
ŚRODA

Dziś Tekli P. M.
Jutro NMP od wyk. niew.

Wschód słońca	5.22
Zachód słońca	5.36
Wschód księżyca	5.17
Zachód księżyca	12.34
Długość dnia	11.21
Ubyło dnia	4.36

Rejestracja rocznika 1913

Kto ma się stawić dziś i jutro

Dziś, w środę, dnia 23 września r. b. do rejestracji w lokalu biura wojskowo-policyjnego (ul. Zawadzka Nr. 11), w godzinach od 8-ej do 15-ej (3-ej popołudniu) powinni się zgłosić mężczyźni, urodzeni w 1913 roku, zamieszkali na terenie: V-go komisarjatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: F. G. H. Ch. i zamieszkali na terenie XII-go komisarjatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: N. O. P. R. S. Sz. T. U. W, Z, Ż.

Jutro, w czwartek, dnia 24-go września r. b. do rejestracji powinni się zgłosić mężczyźni, urodzeni w 1913 roku, zamieszkali na terenie: V-go komisarjatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: I. J. K. i zamieszkali na terenie XIII-go komisarjatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: A. B. C. D. E. F. G. H. Ch. I. J. K.

Choroby zakaźne

Zanotowano 137 przypadków

W ciągu tygodnia od 13 do 19 września r. b. włącznie — zgłoszono do wydziału zdrowotności publicznej następujące przypadki zachorowań na choroby zakaźne:

Dur brzuszny 41 przypadków, w tygodniu poprzednim 54 przypadków, płonica 28 przypadków (32), błonica 40 przypadków (34), odra 4 przypadki (3), róża 4 przypadki (4), krztusiec 3 przypadki (4), gorączka połogowa 18 przypadków (13).

Zanotowano w tygodniu sprawozdawczym 137 przypadków zachorowań na choroby zakaźne, w tygodniu poprzednim 145 przypadków.

Ulgi kolejowe

dla emigrantów i ich rodzin

Władze emigracyjne opracowały w porozumieniu z ministerstwem komunikacji projekt ulg osobowych i bagażowych przy przejazdach emigrantów i reemigrantów kolejami państwowemi na obszarze Polski i w. m. Gdańska. Zniżka wynosić będzie 50 proc. dla osób dorosłych i 75 proc. dla dzieci.

Ulgi stosowane były przy przejazdach emigrantów: a) z miejsca zamieszkania do punktu koncentracyjnego, punktu zbornego, etapu urzędu emigracyjnego, do portu, lub do granicy państwa; b) w wypadku dyskwalifikacji emigranta od jednego z wymienionych miejsc z powrotem do miejsca zamieszkania lub miejsca, wyznaczonego przez urząd emigracyjny; c) dla reemigrantów: od granicy państwa lub portu do miejsca zamieszkania lub miejsca, wyznaczone przez urząd emigracyjny.

Przejazdy mogą być pojedyńcze lub grupowe. Zniżki otrzymuje się na podstawie imiennych lub grupowych zaświadczeń (wg. ustalonych wzorów), które są ważne przy jednoczesnem okazaniu dowodu tożsamości. Przejazd ulgowy odbywać się może również w pociągach pośpiesznych.

Ulgi powyższe wejdą w życie po upływie dwóch miesięcy od dnia ogłoszenia w dzienniku taryf ministerstwa komunikacji.

Dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sz. Jankielewicza (Stary Rynek 9), L. Steckla (Limanowskiego 37), B. Głuchowskiego (Narutowicza 4), St. Hamburga (Główna 50), L. Pawłowskiego (Piotrkowska 307), A. Piotrowskiego (Pomorska 91)

Włókniarze przygotowują się do strajku

w razie niedojścia do skutku konferencji z niezrzeszonymi przemysłowcami.

Akcja obejmuje cały okręg łódzki

W dniu dzisiejszym odbędzie się, jak już donosiliśmy zebranie delegatów fabrycznych, celem zajęcia stanowiska w sprawie akcji o zawarcie umowy zbiorowej z przemysłem niezrzeszonym.

Ponieważ do związku łódzkiego należą również okoliczne miasta, w których obowiązuje umowa zbiorowa, zawarta w Łodzi, w dniu wczorajszym, specjalni delegaci związkowi udali się do Moszczenic, Pabjanic, Zgierza, Aleksandrowa i t. d. celem powiadomienia delegatów fabrycznych oddziałów o rozpoczętej wielkiej akcji i przygotowanie tam gruntu do ewentualnego strejku.

Równocześnie, jak się dowiadujemy, okręgowy inspektor pracy inż. Wojtkiewicz po otrzymaniu memorjału, którego treść podaliśmy w dniu wczorajszym, przystąpił energicznie do przygotowań, mającej się odbyć konferencji. P. insp. Wojtkiewicz w pierwszym rzędzie zamierza zredukować do minimum ilość obecnych na konferencji osób. W tym celu wystosował on pisma do związku fabrykantów i do sekcji przemysłowców przy łódzkich związkach kupieckich, z prośbą o podanie nazwisk swych członków. Na podstawie tego wykazu będzie on mógł się zorjentować, jaka ilość niezrzeszonych przemysłowców znajduje się w Łodzi.

Wobec dopingu ze strony związku klasowego, przedwstępna konferencja odbędzie się już w początkach przyszłego tygodnia. (l)

Kwesty na rzecz bezrobotnych

odbywać się będą w pierwszą niedzielę każdego miesiąca.

Urząd wojewódzki w Łodzi otrzymał wczoraj okólnik ministerstwa spraw wewnętrznych w sprawie zbiórek publicznych kwest na rzecz bezrobotnych. Zgodnie z decyzją ministerstwa na terenie całego kraju *do kwietnia przyszłego roku, będą się stale odbywały kwesty publiczne, przyczem całkowity dochód z tych imprez stanowić ma jedno ze źródeł finansowych dla pokrycia kosztów pomocy w naturze bezrobotnym, nie otrzymującym już ustawowych zasiłków pieniężnych z funduszu bezrobocia.*

Pierwsza zbiórka odbędzie się w dniu 4 października. Na terenie województwa łódzkiego odbędzie się ona nie tylko w naszem mieście, ale i we wszystkich miasteczkach prowincjonalnych.

Zbiórka obejmować będzie ofiary w gotówce i w naturze (odzież, produkty żywnościowe, lub inne przedmioty, które mogą być użyte dla bezpośredniej pomocy bezrobotnym) i odbywać się będzie *zarówno w lokalach publicznych, jak i na ulicach.* Ministerstwo spraw wewnętrznych ponadto zwraca również uwagę, że kwestarze mogą obchodzić prywatne mieszkania.

Kwesty na rzecz bezrobotnych mają się odbywać stale *w pierwszą niedzielę każdego miesiąca.* Władze łódzkie nie będą więc udzielały na ten dzień żadnych innych zezwoleń na kwesty uliczne, a organizacjom społecznym, którym już przyznano zezwolenie, na którąś z zarezerwowanych niedziel, zezwolenie to będzie cofnięte.

ZATARG O KOMPETENCJE.

Pertraktacje między lekarzami a kasą chorych zostały przerwane.

Obie strony bronią swego autorytetu.

Prowadzone w Łodzi pertraktacje pomiędzy związkiem zawodowym lekarzy a zarządem kasy chorych nad opracowaniem nowej umowy zbiorowej, zostały narazie przerwane. Przyczyną zawieszenia tych narad jest, jak już donosiliśmy,

zatarg o kompetencję:

podczas gdy lekarze twierdzą, że umowę zbiorową przyjmą tylko na zasadzie projektu ramowego, opracowanego przez okręgowy związek kas chorych w Warszawie, władze kasowe stoją na na stanowisku, iż

w Łodzi powina być zawarta umowa lokalna.

W związku z tem udał się do Warszawy komisarz kasy chorych inż. Łopuszański, celem definitywnego wyświetlenia tej sprawy. Zaznaczyć należy, że komisarz Łopuszański jest chory i przebywa na kuracji w szpitalu okręgowym im. Prez. Mościckiego. Ponieważ jednak sprawa jest pilna, albowiem dotychczasowa umowa wygasa w dniu 1 października, komisarz wyjechał i po odbyciu szeregu konferencji ostatecznie ustali czy pertraktacje w Łodzi odbywać się będą na zasadzie projektu ramowego, czy też projektu, opracowanego przez łódzką kasę chorych.

W międzyczasie wynikł pomiędzy związkiem lekarzy a kasą chorych

nowy zatarg.

Jak wiadomo, instytucja lekarzy domowych wprowadzona została w swoim czasie w I dzielnicy, tytułem próby. Po pewnym okresie próbnym odbyć się miała konferencja naczelnych władz kasowych z przedstawicielami związku lekarzy, celem omówienia wszystkich dodatnich i ujemnych stron tej inowacji, a dopiero później miało być zadecydowane, w jakiej formie instytucja lekarzy domowych wprowadzona będzie w innych dzielnicach. Tak brzmiała w swoim czasie umowa ustna, zawarta pomiędzy naczelnym lekarzem kasy a związkiem lekarzy.

Tymczasem umówiona konferencja nie odbyła się, a zarząd kasy w Łodzi wprowadził instytucję lekarzy domowych również do dzielnicy III na Bałutach, na tych samych zasadach, co i w I dzielnicy.

Wywołało to natychmiastową reakcję ze strony związku lekarzy. Związek bowiem nie był przeciwny organizacji lekarzy domowych, jako takiej lecz zamierzał postawić na konferencji szereg konkretnych wniosków, mających, jego zdaniem, wielkie znaczenie. Ponieważ kasa chorych nie dotrzymała umowy, związek lekarzy powziął uchwałę zwrócenia się w tej sprawie ze specjalnem pismem do zwierzchnich władz kasowych W piśmie tem związek, opierając się na uchwale walnego zgromadzenia swych członków, prosić będzie o

wyznaczenie umówionej w swoim czasie konferencji porozumiewawczej,

w przeciwnym razie wycofa wszystkich lekarzy domowych z dzielnicy II-ej.

Sprawa ta, wskutek choroby komisarza Łopuszańskiego, nie została jeszcze załatwiona. W każdym bądź razie konflikt ten jest dość poważny, albowiem obie strony będą w tym wypadku walczyły o zachowanie swego autorytetu.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

Dziś w środę w czwartek i w piątek pełna dramatycznego napięcia, sensacyjna, oryginalnie wystawiona sztuka Langera „Przedmieście" z Jerzym Woskowskim w roli głównej.

W sobotę o godzinie 4-ej po poł. po cenach najniższych dana będzie dla młodzieży szkolnej wyborna wesoła komedja Szekspira „Co chcecie" w świetnej reżyserji dyr. Karola Borowskiego. Obsada premjerowa.

W pełnym toku pod osobistym kierunkiem Andrzeja Marka próby z ciekawej i wzruszającej sztuki tego utalentowanego pisarza p. t. „Pieśniarze Ghetta" — Jak się dowiadujemy, sztuka ta będzie w najbliższym czasie wystawiona również przez Teatr Polski w Warszawie.

TEATR KAMERALNY.

Codzienine ciesząca się wzrastającem powodzeniem doskonała, pierwszorzędnie ujęta 3-aktowa komedja T Rittnera „Wilki w nocy", stanowiąca w dalszym ciągu ewenement artystyczny Łodzi. Bilety w kasie zamawiań, ul. Traugutta Nr. 1 od godz. 11 rano do 7 wiecz.

TEATR POPULARNY.

Dziś z powodu generalnej próby przedstawienie zawieszone Jutro premjera doskonałej komedji Gustawa Beylina p. t. „Mąż naszej panienki", granej z olbrzymiem powodzeniem w teatrze Letnim w Warszawie.

Obsadę stanowią pp. Biskupska, Malinowska, Światłoniówna Kondratówna, Pawłowski, Woźnik, Skalski (reżyser sztuki) i inni.

DZISIEJSZY EGZAMIN DO SZKOŁY DRAMATYCZNE J.

Dzisiaj o godz. 4-ej po poł na scenie Teatru Kameralnego odbędzie się egzamin wstępny do Łódzkiej Szkoły Dramatycznej Osoby, które nie złożyły jeszcze deklaracji, będą mogły to uczynić przed egzaminem — o godz 3.30 po poł.

WIECZÓR ARTYSTYCZNEGO ZESPOŁU BAŁAŁAJKOWEGO.

We wtorek, dnia 29-go b. m., odbędzie się w sali Filharmonji o godzinie 8.30 wieczorem tylko jeden występ rosyjskiego artystycznego zespołu bałałajkowego ze śpiewami solowemi i chóralnemi Na czele zespołu znajduj esię znany ze swoich koncertów Eugenjusz Dubrowin, znakomity artysta wirtuoz solsita „Polskiego Radja" w Warszawie i zagranicznych stacji radjowych. Udział w koncercie biorą następujący soliści: Eugenjusz Dubrowin, Nadieżda Łazarina, Olga Fiodorowa, Włodzimierz Gortaj Georgij Sutocki, Iwan Iwanow, Georgij Wołkow. — Zespół wystąpi w malowniczych rosyjskich strojach bojarskich i wykona utwory klasyczne, rosyjskie pieśni ludowe, pieśni Bajkału, romanse cygańskie, pieśni dalekiego wschodu i wiele innych.

Bilety nabywać można w kasie Filharmonji.

RADJOPROGRAM

POLSKIE RADJO — ŁÓDŹ.

ŚRODA, dnia 23-go września.

11.58.12.10: Sygnał czasu z Warszawy, hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie, odczytanie programu dziennego

12.10—13.15: Muzyka z płyt gramofonowych firmy A. Klingbeil, Piotrkowska Nr. 160.

13.15—16.00: Przerwa.

16.00—16.30: Program dla dzieci; 1) Obrazek p. Choynowskiej p t. „W starym sadzie" 2) Opowiadanie p Janusza Stępowskiego „O odmiale Stachu i o polskiem morzu". Tr. z W-wy

16.30—16.45. „Skrzynka pocztowa Łódzka", omówi red Jan Piotrowski.

16.45—16.50: Komunikat dla żeglugi i rybaków Transmisja z Warszawy.

16.50—17.10: „Radjokronika" — wygłosi dr. Marjan Stępowski. Tr. z W-wy

17.15—17.35: Płyty gramofon. Tr z W-wy.

17.35—18.00: „Dramat królowej polskiej" — wygłosi dr Kazimierz Morawski. Tr. z W-wy.

18.00—19.00: Koncert popularny w wyk orkiestry. P R pod dyr. Ozimińskiego Tr. z W-wy.

19.00—19.20: Rozmaitości.

19.20—19.30: Płyty gramofonowe.

19.30—19.40: Kalendarzyk filmowy, repertuar teatrów.

19.40—19.45: Płyty gramofonowe.

19.45—20.00: Komunikat Izby Przem.-Handl. w Łodzi odczytanie programu na dzień następny i komunikat meteorologiczny z W-wy.

20.00—20.15: Prasowy dziennik radjowy i

20.15—20.30: Feljeton muzyczny p t. „Humor Chopina" — wygł. p. Juljusz Rencki. Transmisja z Warszawy.

20.30—22.00: Koncert ze Lwowa. W przerwie kwadrans literacki Opowiadanie J. Wyssenhoffa p. t. „Pani Teodora"

22.00—22.15: Feljton inż. E Porębskiego Transmisja z Warszawy

22.15—22.30: Dodatek do prasowego dziennika radjowego oraz komunikaty: meteorologiczny, sportowy i policyjny. Tr. z W-wy.

22.30—24.00: Muzyka lekka i taneczna. Tr. z Warszawy

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

15.30. *Daventry*. Koncert symfoniczny z Bournemouth.

20.00. *Berlin*. „Ze wszystkich stron", słuchowisko Roberta Seitza, muzyka A. Ecklebe'go.

20.00. *Bruksela*. „Malbourough idzie na wojnę", komedja Marcelego Achard'a, muzyka Jerzego Auric'a.

20.00. *Londyn Regional*. — Wieczór Brahmsa. Tr. z Queen's Hall.

20.10. *Wiedeń*. „Weisse Fracht", sztuka Leona Gordona.

20.45. *Langenberg*. Koncert symfoniczny.

21.00. *Rzym*. Wieczór opery włoskiej.

PEŁNA TABELA WYGRANYCH

10-go dnia ciągnienia V klasy 23-ciej loterji państwowej.

Zł. 20,000 na nr. 176831.

Zł. 5.000 na n-ry: 38384 43172 60253 161042.

Zł. 3.000 na n-ry: 60799 61163 85056 205751 208364.

Zł. 2.000 na n-ry: 10801 151364 180919 185044 202318 202032 208876.

Zł. 1.000 na n-ry: 24515 31496 53279 89581 104744 180767 188507 201774 208521.

Zł. 1.000 na nr-y: 1160 2849 5160 5370 6065 7289 10028 11038 13613 15719 18290 20205 20906 22573 22783 25840 26208 28323 30870 33209 35655 42014 45051 65281 72912 70815 78789 81515 81924 82614 88222 90597 91949 93426 94532 99500 97913 104660 107910 108524 108743 111908 113354 113886 118226 120613 121766 124493 125073 126067 131008 150313 152931 155937 159894 166465 166173 176279 178990 184425 184891 186147 191309 195720 197965 198073 198444 202914 202959.

STAWKI.

179 212 37 438 724 72 964 1034 236 580 615 51 781 923 2145 326 486 521 39 812 60 903 3057 109 263 85 318 479 759 817 915 81 4504 742 920 5105 98 542 728 806 6033 115 220 482 533 756 7155 294 479 83 623 994 8028 189 276 315 765 72 88 879 957 9065 262 776.

10016 77 224 675 786 811 77 935 11078 204 41 66 330 93 678 792 12129 238 67 83 466 75 696 720 837 13491 655 61 712 953 14229 99 370 15240 327 67 483 757 890 902 16028 192 369 493 636 82 721 17050 207 313 470 566 78 86 676 737 18190 272 467 613 93 829 92 19059 100 433 74 792.

20210 362 534 750 975 21720 840 22132 360 405 652 58 869 23220 461 737 920 24065 67 503 615 93 705.

25108 37 209 15 424 676 924 26041 109 58 323 43 422 27268 523 916 28003 325 799 29056 98 252 66 454 714 89.

30101 40 224 232 582 942 31087 89 141 320 40 788 32142 268 378 405 94 538 818 940 33014 173 346 801 981 34024 47 57 740 80 869 35093 445 61 898 947 36159 206 388 509 82 620 51 889 37036 232 467 539 621 61 78 886 38343 77 809 972 39321 498 609 40 81 890 911 68.

40022 88 236 77 372 469 41023 25 84 333 53 742 836 932 42096 273 338 88 435 36 669 784 43002 327 503 9 6698 921 44162 340 417 22 88 507 605 775 81 90 962 45072 142 220 311 661 722 46116 528 783 956 47111 287 364 84 623 79 91 762 48052 694 861 984 49968.

50011 18 228 369 407 41 543 858 51180 286 964 52862 948 53017 316 432 64 804 67 950 54275 320 456 993 94 55045 205 57 95 572 733 63 811 56286 363 436 72 758 57332 629 80 84 771 812 15 58112 352 515 750 868 59894 984.

60138 387 655 908 61025 374 526 62 705 93 933 62241 376 423 702 860 951 63302 21 523 65 85 836 64085 150 68 327 819 65122 247 687 752 857 66235 36 311 601 22 61 67100 70 346 88 702 94 948 68093 671 701 825 70 69029 38 277 329 650 83 91 719 24 25 927.

70138 563 829 48 71046 352 595 845 910 16 89 72251 440 617 99 806 80 947 58 73220 32 338 483 615 961 88 74312 468 504 647 712 27 49 59 883 924.

75331 429 984 76192 99 434 60 83 722 77049 300 491 502 705 841 934 78248 745 57 82 819 79127 55 306 726 836 62 966 75.

80115 96 312 773 864 993 71044 230 82 347 410 92 694 885 99 908 35 82197 253 329 566 666 83285 411 692 722 63 898 84114 439 88 99 611 23 99 839 920 85134 40 202 85 684 86050 249 655 936 99 87007 16 19 111 291 426 678 812 18 88059 77 201 367 554 801 88 89423 503 70 752 829 917 49.

90753 868 91356 730 61 92159 260 346 456 536 622 826 952 93096 469 909 94086 351 437 760 95006 241 661 96018 60 492 500 97063 68 330 814 927 98268 465 612 893 99057 194 239 89 346 78 750 91 996.

100128 588 677 101076 218 99 323 561 807 89 905 40 53 102129 306 7 17 76 473 625 705 24 92 103083 373 475 83 509 33 653 104176 458 629 105185 633 765 838 106028 154 466 85 86 107188 549 57 909 34 68 108055 137 228 548 98 634 747 109262 339 446 63 581 84 92 896 930 58.

110228 65 463 790 98 878 111166 285 582 617 895 99 112062 290 432 54 618 24 721 945 113141 71 326 32 72 437 731 826 69 89 114470 823 9 83115177 221 716 861 88 4 8 83 86 116226 46 386 400 790 117007 20 311 24 406 42 554 79 735 813 25 29 91 118059 168 69 348 864 93 95 903 25 58 119001 381 403 593 604 64 808 16 48 955.

121116 121 65 80 213 313 713 62 121116 264 80 466 73 546 73 78 778 122075 155 239 383 447 89 831 966 123046 110 68 94 204 26 45 391 716 124114 32 73 290 347 50 437 510 11 698 732.

125120 40 579 81 618 125435 127208 11 444 512 667 826 128351 457 61 546 648 892 129050 982.

130054 63 181 263 336 452 535 823 57 935 131056 129 72 201 356 58 78 95 131484 95 604 971 91 132038 69 198 407 86 628 752 133026 84 198 407 86 628 752 135021 158 278 977 136113 59 356 731 53 69 137199 530 34 631 727 886 138002 12 13 267 454 700 78 79 971 139144 51 55 226 505 13 83 791 972 97.

140209 336 471 612 734 838 963 141309 85 87 754 808 32 931 142172 214 98 305 478 547 143051 163 752 829 145085 112 202 35 54 502 146032 93 109 25 368 818 36 14025 109 367 506 618 80 801 966 74 148050 80 343 523 68 694 786 149084 366 524 736 855.

150072 269 88 382 440 610 963 151046 165 206 709 864 74 943 152111 334 406 64 601 44 923 153266 396 761 964 154137 545 605 809 20 979 155058 73 180 304 89 656 888 900 156177 247 370 407 77 725 33 841 911 64 157073 87 190 573 962 158070 253 398 446 82 605 739 42 159083 192 217 423 554 81 84 717 72 75 991 93.

160030 181 486 936 161291 352 59 444 82 821 982 162341 492 531 727 888 163030 136 90 498 519 61 633 76 813 164107 63 253 385 761 165505 96 98 650 773 843 166059 101 324 61 499 501 84 836 167303 455 78 603 27 836 974 168110 200 57 90 362 452 81 567 93 169008 97 166 250 537 647 74 949.

170197 226 419 732 854 983 171063 177 313 779 804 35 64 944 69 99 172132 249 71 344 434 708 64 808 927 66 173049 121 244 684 955 174106 274 361 92 465 572 73 6811 12 59 72 972.

175121 338 431 75 781 86 176098 107 273 361 481 530 665 89 865 99 991 177021 60 163 90 91 310 495 560 834 73 94 920 24 178493 585 832 76 91 179220 41 432 811.

180035 152 57 413 97 805 76 181140 66 343 87 578 95 620 895 182022 61 275 279 82 95 337 599 736 70 805 32 183100 257 399 437 556 613 863 184067 192 196 457 556 64 666 74 802 74 960 76 185485 500 608 756 63 72 899 186184 459 71 694 817 914 187075 94 565 72 790 826 58 188037 210 374 515 647 90 827 42 189002 53 469 500 31 59 764 73 892 959 75.

190012 36 232 347 665 842 965 191020 396 614 771 858 930 192103 234 342 949 73 193148 374 402 856 194577 478 195017 168 196071 85 101 14 54 80 228 73 395 726 67 79 197109 251 323 415 47 905 51 198167 247 68 374 78 683 750 851 199027 175 261 96 302 440 67 510 71 668 733 88 910.

200014 239 317 69 95 427 500 601 201049 118 278 373 561 865 73 202029 122 24 95 99 337 433 789 928 203331 502 605 24 204058 169 309 929 205089 448 797 958 206704 31 901 23 95 207128 664 822 208005 14 45 47 505 841 45 900 35 209103 285 312 48 519 684 743.

II-gie ciągnienie.

Zł. 10.000 na N-ry: 92579 182440.

Zł. 5.000 na Nr.: 150451.

Zł. 3.000 na N-ry: 72331 72856 192786 208793.

Zł. 2.000 na N-ry: 18925 74033 87598 89589 109412 111357 139728 164645 175938 178759.

Zł. 1.000 na N-ry: 5719 24798 26186 30293 59261 64562 66945 108499 108669 144254 146633 160890 175583 181363 187742 189512 194315.

Zł. 500 na N-ry: 1379 8221 9526 8615 17559 22019 25461 25886 26411 30342 34835 35815 38872 41701 45920 48849 49901 51015 52321 52901 61243 645448 71071 71449 71953 81628 82754 85317 93379 95679 105099 107231 115815 116359 120104 120201 129107 129436 130187 132011 132472 133463 133546 134444 138354 140673 140967 141816 141913 144134 148005 148353 150571 165660 162567 163013 169316 173280 174709 175425 175470 178583 180197 186633 187494 187512 192023 192905 194019 195544 202324 202466 204369 205286 206861 209062 209597.

ZE ZWIĄZKU PODOFICERÓW.

Zarząd ogólnego związku podoficerów rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej koła w Łodzi prosi wszystkich swych członków, pozostających bez pracy o niezwłoczne zgłoszenie się do lokalu Związku w Łodzi, Piramowicza Nr 15, celem wypełnienia odpowiedniego zgłoszenia o pracę Sekretarjat Związku czynny we wtorki, środy, piątki i soboty w godz od 19 do 21.

Fałszywe dyplomy rzemieślnicze

sprzedawano każdemu, kto mógł zapłacić 300 - 500 zł.

Fabrykant dyplomów skazany na 2 lata domu poprawy.

W październiku ubiegłego roku wykryto w Łodzi wielką aferę, która głośnem echem odbiła się w sferach rzemieślniczych.

W tym okresie do magistratu łódzkiego zgłosił się niejaki Antoni Wiśniewski, który przedłożył

dyplom mistrza ciesielskiego,

wydany przez cech kaliski i poprosił o wydanie mu zezwolenia na uruchomienie w Łodzi własnego przedsiębiorstwa ciesielskiego. Magistrat stwierdził, że

dyplom mistrzowski był sfałszowany.

Wiśniewskim niezwłocznie zajęły się władze śledcze, Gdy go przesłuchano, przyznał się, że nabył dyplom u niejakiego Antoniego Majchrzaka.

Policja zajęła się więc z kolei Majchrzakiem. Stwierdzono, że ów Majchrzak

masowo fabrykował wszelkie dyplomy mistrzowskie,

zarabiając na tych machinacjach poważniejsze sumy. Wydał on dyplomy murarskie Henrykowi Dajczowi, Ottonowi Busowi, Janowi Arabskiemu, Stanisławowi Kwietniowi, Kazimierzowi Czopowi, Bolesławowi Błażejewskiemu, Teofilowi Nowakowi, Emilowi Nowakowi i Janowi Kobierskiemu, podpisane rzekomo przez starszych cechu murarskiego w Turku i Burzeninie.

Jak się okazało w miasteczkach tych

cechy murarskie nigdy nie istniały,

a „dyplomowani" mistrzowie przeważnie nie mieli nigdy nic wspólnego z tym fachem. Kilku z pośród nich na podstawie podrobionych dyplomów, udało się uruchomić w Łodzi własne przedsiębiorstwa.

Majchrzak pozatem jeszcze wydał kilku osobom

dyplomy fryzjerskie,

podrabiając dokumenty prowincjonalnych cechów oraz kilka dyplomów ciesielskich. Od klijentów swych brał od 300 do 500 złotych.

Jak stwierdziły władze fabrykant dyplomów rzemieślniczych zdobył sobie w Łodzi dużą popularność. Do jego mieszkania zgłaszały się stale rozmaite osoby, które dawniej nic wspólnego nie miały z rzemiosłami i

kupowały dyplomy.

Wśród klijentów Majchrzaka znajdowali się nawet bezrobotni inteligenci którzy nie mogli znaleźć żadnej pracy i postanowili uruchomić warsztaty rzemieślnicze.

Policja odnalazła w mieszkaniu Majchrzaka, który nawiasem mówiąc przed kilku laty był już karany pięciomiesięcznem więzieniem za fałszowanie dyplomów rzemieślniczych

rozmaite pieczątki, formularze, świadectwa rzemieślnicze i t. d.

Majchrzak przesłuchany przez władze przyznał się do winy i twierdził, że do oszustw zmusiła go nędza. Dodał on również, że w kilku wypadkach rolę pośredników odegrali jego znajomi, Dajcz i Bens, którzy jednak nie otrzymali za to żadnego wynagrodzenia

Klijenci Majchrzaka tłumaczyli się, że przypuszczali, iż Majchrzak był uprawniony do wydawania świadectw rzemieślniczych. Władze nie dały im jednak wiary, ponieważ

żaden z nich nie posiadał odpowiednich kwalifikacji

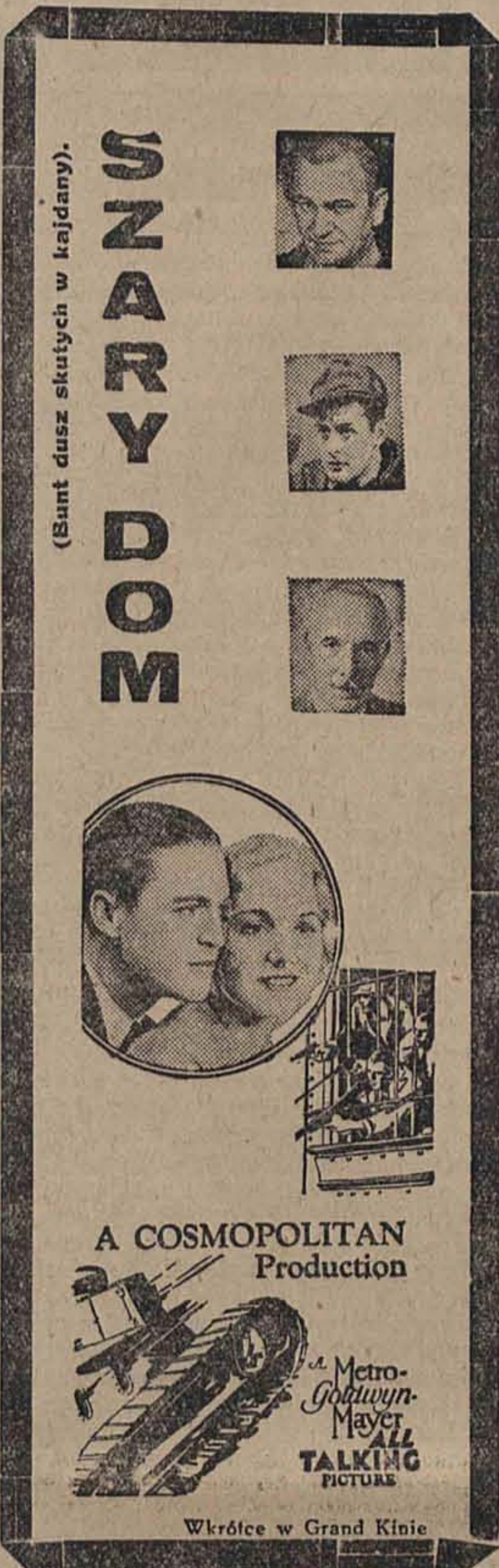
i nie mógł przypuszczać, że w legalny sposób uzyska dyplom mistrzowski.

W rezultacie Majchrzak, Dajcz, Bens oraz dziesięciu fałszywych mistrzów rzemieślniczych pociągnięto do odpowiedzialności karnej. W dniu wczorajszym przed sądem okręgowym stanęło trzynaście osób. Majchrzak odpowiadał z więzienia, pozostali zaś z wolnej stopy.

Do sprawy zawezwano czternastu świadków, przeważnie przedstawicieli cechów rzemieślniczych oraz biegłego kaligrafa.

Majchrzak, podobnie jak i na śledztwie, przyznał się do winy. Pozostali oskarżeni twierdzili, że byli pewni, iż dyplomy mistrzowskie były autentyczne.

Oskarżonych broni sześciu adwokatów. Po przemówieniach prokuratora i obrońców sąd wyniósł wyrok, mocą którego **Majchrzak został skazany na dwa lata domu poprawy, pozostali zaś oskarżeni na 4 miesiące więzienia z zawieszeniem na 2 lata.** as.

Komisarze spisowi

nie będą pracowali przymusowo

Jak wiadomo, dotąd nie ustalono jeszcze wynagrodzenia dla komisarzy spisowych, zatrudnionych przy mającym się odbyć spisie powszechnym ludności. Sprawa ta jeszcze wogóle nie była rozpatrywana i najprawdopodobniej ustalona zostanie dopiero w połowie października.

W związku z tem ostatnio lansowane są pogłoski, iż komisarze spisowi będą mianowani przez okręgowe biura spisowe, przyczem odmowa w takich wypadkach jest niedopuszczalna. Wiadomości te sieją niepotrzebny zamęt i niezadowolenie wśród ludności.

Jak nam komunikują właściwe czynniki, wersje te są zupełnie bezpodstawne, gdyż przy organizowaniu spisu wszelki przymus jest wykluczony. Chodzi o to, iż czynność ta ma charakter obywatelski i będzie mogła być wykonana solidnie tylko przez osoby, które podejmą się jej dobrowolnie. Kandydatury na komisarzy spisowych przyjmowane są w wydziale statystycznym magistratu. (k)

Pabjanice.

(Telefonem od wł. korespondenta).

—o—

POBYT WICEMARSZAŁKA P. POLAKIEWICZA.

Onegdaj przybył wraz z małżonką do Pabjanic wicemarszałek sejmu, poseł Polakiewicz, na uroczystość poświęcenia sztandaru Legjonu Śląskiego, oddziału w Pabjanicach.

Gościa na dworcu kolejowym oczekiwali przedstawiciele władz oraz społeczeństwa. Pani wicemarszałkowej wręczono po wyjściu z wagonu kwiaty. Wraz z p. wicemarszałkiem przybyli liczni goście z Warszawy i Łodzi.

Wszyscy bezpośrednio z dworca udali się do kościoła N.M.P., gdzie odbyło się poświęcenie sztandaru. Po nabożeństwie liczne oddziały przysposobienia wojskowego, delegacje instytucyj oraz członkowie komitetu utworzyli pochód, który przedefilował przed gen. Dudzińskim, wicemarszałkiem sejmu p. Polakiewiczem oraz innymi przedstawicielami władz.

Pochód otwierała orkiestra 31 p. S. K.

O godz. 11.30 w sali Kina Miejskiego odbyła się uroczysta akademja, która zgromadziła tłumy publiczności.

Pierwsze rzędy zajęli przedstawiciele władz. Przemówienia zagaił prezes pabjanickiej Federacji Zw. b. wojskowych, p. Roman Jabłoński, który powitał gości.

Następnie przemawiali p. wicemarszałek Polakiewicz oraz p. major Hoszard z Warszawy.

Pierwszy gwóźdź w imieniu premjera Prystora oraz p. wojewody łódzkiego i własnem wbił w drzewce sztandaru p. starosta Jan Wallas, drugi gwóźdź pan wicemarszałek Polakiewicz, trzeci jego małżonka.

Pan wicemarszałek odjechał z Pabjanic o godz. 13-ej.

ODZNACZENIE.

Polski Związek Piłki Nożnej nadał srebrne odznaczenie III-ej klasy pabjaniczaninowi p. Aleksandrowi Kubikowi z Pabjanickiego Tow. Cyklistów za prace dla dobra sportu footbalowego w Polsce.

Wiedza na bezdrożach...

Czy kobietę można zaliczyć do gatunku ludzkiego? — Krowa, skazana na śmierć. Lekarstwo z tłuczonych brylantów. — Czy kat może się trudnić lecznictwem? — Mumje egipskie jako środek leczniczy.

Wiedza na bezdrożach... Czy możliwe jest, aby uczeni popełniali głupstwa? Wystarczy uważnie przewertować stare, zakurzone kroniki, by przekonać się jak wielkie idjotyzmy zaprzątały najtęższe i najpoważniejsze głowy.

W roku 1595 wywiązała się wśród uczonych poważna dysputa naukowa na temat,

czy... kobietę można zaliczyć do gatunku ludzkiego.

Dyskusja nie doprowadziła do konkretnego rezultatu. Złośliwi mogą więc uważać, że kwestja ta *nie została jeszcze rozwiązana...*

A o kilka wieków wcześniej w kołach naukowych zastanawiano się nad tem,

czy aniołowie w niebie tańczą poloneza, czy też menueta?

Wydział prawniczy uniwersytetu lipskiego skazał ongiś na karę śmierci — *krowę.* W archiwach miasteczka Machern pod Lipskiem znaleźć można następujące szczegóły:

W miasteczku Machern pewna nieostrożna krowa ubodła obywatelkę tej mieściny, panią Fritzsche, która była podówczas w ciąży i wskutek wypadku z krową zmarła. Nieszczęśliwy ten wypadek do tego stopnia wzburzył mieszkańców, że burmistrz chcąc uspokoić opinję publiczną, zwrócił się do najtęższych prawników z zapytaniem, *co należy uczynić z krową według przepisów prawnych.*

Głos w tej sprawie zabrał wydział prawniczy uniwersytetu w Lipsku. Wyrok brzmiał następująco: *należy nikczemną krowę zaprowadzić na odludne miejsce, tam ją zastrzelić lub zarżnąć i tamże ją pochować.*

W kronikach znajdujemy adnotację, że wyrok ten został wykonany. Krowę zabito i pochowano „dnia 5-go sierpnia 1621 roku, wieczorem, po spędzeniu bydła między ósmą a dziewiątą godziną".

Dawni konsyljarze wierzyli w zbawczą moc kamieni szlachetnych. Wierzono, iż szafir pobudza działalność serca i leczy wewnętrzne schorzenia, szmaragdy potęgują pamięć, a kamień lazurowy leczy melancholję.

Gdy Ludwik XIV-ty ciężko zachorował, otrzymał od swego nadwornego lekarza dr. Balota pigułki, przyprawione

z perel i złota,

przy późniejszej chorobie — starte perły, zmieszane z koralami, wreszcie cudowne lekarstwo, składające się ze złota, żelaza i kwasu siarczanego.

Inny władca musiał przełknąć lekarstwo, które w dzisiejszych czasach napewno już nie ma zastosowania:

tłuczone brylanty.

Łyżeczka tego „cudownego" leku kosztowała 3.000 złotych dukatów. Pacjent oczywiście następnego dnia zmarł. Działo się to w 1534 roku.

Kaci wszystkich krajów i wszystkich czasów starali się okupić swe „winy" dobrodziejstwami, a ponieważ z racji swego zawodu musieli znać budowę ciała ludzkiego, więc imali się często sztuki lekarskiej, ku utrapieniu i zazdrości wszystkich praktykujących eskulapów.

Wynikła więc kwestja,

czy kat może się trudnić lecznictwem?

Fryderyk Wielki rozstrzygnął tę kwestję w sposób następujący:

— Każdy kat musi zdać egzamin. Jeżeli wyjdzie z egzaminu zwycięsko, wolno mu leczyć rany, złamania i wrzody.

Lekarze ostro zaprotestowali przeciw tej decyzji, na co Fryderyk odparł:

— *Jeżeli lekarze są naprawdę tacy zdolni, za jakich się podają, to każdy do nich się uda, a ominie kata. Niechaj więc lekarze o swe rzemiosło dbają, a wtedy kat żadnej roboty mieć nie będzie i praktyka jego sama ustanie.*

Problem ten stał się aktualny jeszcze raz w roku 1830, a więc przed stu laty, gdy w jednej z gmin szwajcarskich zwolniła się posada miejskiego lekarza. Dwa podania wpłynęły do gminy, jedno pochodziło od prawdziwego lekarza, drugie podanie nadesłał kat. Gmina wybrała lekarza.

Wprost się wierzyć nie chce, gdy się czyta, jakie zapasy dziwnych medykamentów musiały posiadać na składzie dawne apteki. Do lekarstw zaliczano *krew koźlą i kurze żołądki, tłuszcz żmiji oraz oczy raka,* a już specjalnem poważaniem cieszyły się

serce, żółć i wątroba wilcza.

Do aptekarskiego inwentarza należały również mumje egipskie. W Austrji naprzykład mumje używane były jako środek leczniczy do roku 1834, a nawet dziś jeszcze nie przestano wierzyć w moc leczniczą egipskich trupów. Przed kilku laty w pismach ukazało się następujące ogłoszenie pewnej firmy francuskiej:

— *„Kilo „prawdziwej mumji" po 10 franków, dopóki starczy zapas".*

Z dziedziny techniki przytoczymy tylko jeden jaskrawy przykład:

Gdy Edison po raz pierwszy demonstrował w Paryżu swój aparat, zwany fonografem (przyrząd, zatrzymujący i powtarzający dowolną ilość razy mowę, śpiew lub muzykę, coś w rodzaju dzisiejszego patefonu), nagle podskoczył doń jeden z uczonych, schwycił go za gardło i zawołał w zdenerwowaniu:

— *Oszuście, czy sądzisz, że damy się nabrać przez jakiegoś brzuchomówcę?!*

Działo się to w paryskiej akademji umiejętności dnia 11 marca 1878 roku.

Hajot.

Banki emisyjne w dobie kryzysu.

Prezydent Banku Rzeszy, dr. Luther, opublikował w prasie niemieckiej obszerny artykuł, który zwrócił na siebie uwagę opinji finansowej świata, omawiając sytuację walutowo-kredytową Niemiec porusza się w tym artykule ogólnie zagadnienie działalności banków emisyjnych w zakresie pomocy w obecnej dobie kryzysu dla gospodarstwa.

Dr. Luther stwierdza, że od początku roku odpłynęły z Niemiec 3 miljardy marek złotych, przeważnie z zapasów Banku Rzeszy.

Te 3 miljardy stanowią nie tylko stratę walutowo-dewizową kraju, ale nadto silną redukcję kredytów, któremi w dużej części operowały banki niemieckie. Wślad zatem poszła redukcja lokat banków w przemyśle i handlu niemieckim, innemi słowy gwałtowna redukcja ogólnego volumen krdeytowego niemieckiego.

Redukcja ta — wg. dr. Luthera — w części jest tylko uzasadniona warunkami, w części nie posiada jednak objektywnego podkładu i dlatego kredyty zredukowane wskutek wycofywania lokat przez zagranicę trzeba substytuować własnym kredytom krajowym.

Dlatego dr. Luther wypowiada się za rozszerzeniem kredytów Banku Rzeszy i zwiększeniem obiegu w granicach odpawiadających potrzebom obrotu handlowego. Odrzucając więc wszelkiego rodzaju koncepcje niebezpieczne zmierzające do emisji za „podkładem" nieruchomości, fabryk itp., stwierdza, że „rozszerzenie volumen kredytowego i obiegu pieniężnego, odpowiadające rozszerzeniu volumen obrotów handlowych nie jest inflacją".

Jak widać — nie tylko u nas rodzą się wobecnej atmosferze koncepcje pobudzenia inicjatywy gospodarczej przez zwiększenie obiegu pieniężnego.

Występują one i u nas i w innych krajach w symplistycznej formie wszelkiego rodzaju pomysłów emisji na podstawie istniejących dóbr gospodarczych, których niepłynny charakter, a przedewszystkiem oderwanie od aktualnych rozmiarów obrotu handlowego, pozbawia je a priori wartości, jako podkład emisji pieniądza.

Obok jednak tych pomysłów generalnej inflancji rodzą się —nie zrywające z teorją klasyczną o konieczności dostosowania emisji do objektywnej potrzeby kredytowo-pieniężnej gospodarstwa — różne koncepcje, prowadzące w istocie rzeczy do „małej inflacji". Zdaje się, że przy wszystkich zastrzeżeniach, któremi obwarowuje się dr. Luther i on jest jednak zdania, że inicjatywę gospodarczą można pobudzić przez zastrzyki kredytowe, idące z banku biletowego do gospodarstwa, a odpowiadające objektywnej potrzebie „volumen obrotów handlowych". — Ten pogląd prezydenta Banku Rzeszy jest znamienny i charakterystyczny Zdaje się bowiem iż niewątpliwie świadomie zapoznaje on, jak trudno wytyczyć granicę „objektywnej" potrzeby kredytowej, skoro tylko przestają działać hamulce pokrycia walutowego, i jak łatwo... znaleźć się po tamtej stronie, którą nazywamy właśnie inflacją.

Dr. A. Z.

NOTOWANIA BAWEŁNY.

Liverpool 21 września Bawełna amerykańska — zamknięcie: styczeń 3 90, luty 3 93, marzec 3.96 kwiecień 3.97, maj 4 03, czerwiec 4.05, lipiec 4.08, sierpień 4.11, wrzesień 3.84, październik 3 84, listopad 3 85, grudzień 3 86. Loco 4.20.

Liverpool 21 września. Bawełna egipska — zamknięcie: styczeń 6.57, maj 6.71, lipiec 6.83, wrzesień 6.06, październik 6.31, listopad 6.43 Loco 6 55

Nowy Jork 21 września. Bawełna amerykańska — zamknięcie: styczeń 6.45, luty 6.54, marzec 6.64. kwiecień 6 72, maj 6.80, czerwiec 6 87 lipiec 7.02, wrzesień 6 07, październik 6 11, listopad 6.20, grudzień 6.34. Loco 6,20

Nowy Orlean, 21 września. Bawełna amerykańska — zamknięcie: styczeń 6 64 marzec 6 62, maj 6.81, lipiec 7.00, październik 6 10,grudzień 6.34. Loco 5.94.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Sytuacja Widzewskiej Manufaktury.

Sprawa nadzoru narazie odroczona.

Na dzień dzisiejszy wyznaczona została w wydziale handlowym Sądu okręgowego w Łodzi sprawa udzielenia nadzoru Widzewskiej Manufakturze.

Jak wiadomo, rozprawa miała się odbyć tylko wówczas, gdyby Widzewska Manufaktura złożyła gwarancję w sumie 3 miljonów złotych.

Wobec tego, że gwarancja powyższa nie została do wczorajszego wieczora złożona, a adwokaci, reprezentujący firmę jakoteż dyrekcja, nie otrzymali wezwania do stawienia się do sądu, należy przypuszczać, że sprawa nadzoru nie będzie w dniu dzisiejszym rozpatrzona.

Jak się dowiadujemy, stan „nadzoru bez nadzoru" przyjmie prawdopodobnie w najbliższym czasie formy konkretne.

W godzinach wieczorowych dowiadujemy się, że pełnomocnik Widzewskiej Manufaktury, adw. Fichna, złożył do wydziału handlowego sądu okręgowego podanie o odroczenie rozpatrywania złożonego przez firmę podania o nadzór na dalsze 6 tygodni, gdyż firma nie zdążyła zastosować się do decyzji sądu w sprawie złożenia 3 miljonowej gwarancji.

Giełda pieniężna.

Na wczorajszem zebraniu giełdy walutowo - dewizowej w Warszawie zaznaczyło się większe ożywienie, wywołane ostatniemi wydarzeniami na międzynarodowym rynku pieniężnym. Naogół jednak zebranie upłynęło w nastroju spokojnym.

Dla dolara gotówkowego zaznaczyło się nieco większe zapotrzebowanie, które całkowicie pokrył Bank Polski po niezmienionym kursie 8.91. Natomiast dewizy wykazały tendencję przeważnie słabszą za wyjątkiem dewiz na Paryż, które były mocniejsze. Dewiz na Londyn nie notowano. Kursy dewiz: Nowy Jork — 8.925, Kabel na Nowy Jork — 8.929, Paryż 35.05, Praga 26.44 i pół. Szwajcarja — 174.40, Amsterdam — 360.30. W obrotach międzybankowych dewizy na Berlin — 211.85, marka niemiecka w got. 211.45. W obrotach pozagiełdowych dol. got. początkowo obracano po kursie 8.94, jednak pod koniec giełdy kurs jego spadł do 8.92 i pół. Natomiast mocniejszy nieco był kurs rubla złotego i wynosił 4.83 i pół, rubel srebrny 1.54, bilon 0.73, czerwoniec 3.25.

AKCJE. Na rynku akcyjnym były nadal ograniczone przy tendencji dla akcyj Banku Polskiego utrzymanej. Notowano: Bank Polski — 115 Ostrowieckie — 42 i pół; za akcje Lilpopa chciano płacić 13, Chodorowa 122, Parowozy 11.

PAPIERY PROCENTOWE. Tendencja dla papierów państwowych była spokojna, kursy niemal utrzymane. Natomiast w dziale papierów prywatnych zaznaczyła się tendencja słabsza przy większem zaofiarowaniu. Większych jednak obrotów nie dokonywano. Notowano 5% poż. konwers. 44.50. 6 proc. poż. dolarową 62, 10 proc. poż. kolejową 100. 8 proc. oblig. bud. B.G.K. 93, 8 proc. listy zast. m. Łodzi 64.25. Innych listów prywatnych nie notowano

Sprawy podatkowe.

W najbliższym czasie izba przemysłowo-handlowa winna przedstawić izbie skarbowej propozycje, dotyczące częściowej zmiany składu komisyj szacunkowych dla spraw podatku przemysłowego.

Izba przemysłowo - handlowa, mając za zadanie ustalenie listy kandydatów ze strony sfer gospodarczych, zwróciła się do organizacyj przemysłowych i kupieckich z żądaniem przedstawienia odpowiednich propozycyj.

Większość miejscowych organizacyj gospodarczych odpowiedzi już przesłała, niektóre jednak związki dotychczas żądaniu powyższemu jeszcze zadość nie uczyniły.

Z uwagi na konieczność definitywnego ustalenia listy kandydatów, komisje izbowe przystąpią w najbliższych dniach do ustalania pomienionej listy.

Z uwagi na bliski termin, izba przemysłowo-handlowa będzie mogła rozpatrywać propozycje organizacyj jedynie do 24-go b. m.

Wnioski, które wpłyną po tym terminie, ze względów technicznych, nie będą przez izbę rozpatrzone. (- j -)

***

Izba przemysłowo-handlowa w Łodzi wystąpiła do związku izb z wnioskiem w sprawie podjęcia akcji o przyspieszenie prac nowelizacyjnych ustawy o funduszu drogowym. Równocześnie izba podniosła potrzebę uwzględnienia projektowanej przez ministerstwo skarbu reformy zasad opodatkowania olejów mineralnych i materjałów pędnych.

Zastosowanie tej koncepcji przysporzyłoby skarbowi duże źródło dochodów.

Dowiadujemy się, iż w wyniku przeprowadzonych przez międzyministerjalną komisję dochodzeń zostało stwierdzone, iż przepisy obowiązującej ustawy, ze względu na ich nadmierną uciążliwość, istotnie domagają się szeregu zmian. — Wobec tego projektuje się wydanie szeregu rozporządzeń wykonawczych, zmierzających do ułatwienia sytuacji płatników.

Jednocześnie komisja stwierdziła, iż nieuniknioną okaże się zasadnicza zmiana ustawy, w szczególności zaś zastosowanie kombinowanego systemu opłat od materjałów pędnych oraz wagi pojazdów. (- j -)

Giełda zbożowa.

Na wczorajszem zebraniu giełdy zbożowo-towarowej obroty były małe przy usposobieniu spokojnem. Notowano za 100 kg. parytet wagon Warszawa: żyto 20.75—21.25, pszenica 23—23.50, owies jednolity 21—23, owies zbierany 20—20.50, jęczmień na kaszę 20—21, jęczmień browarny 22—24, mąka pszenna luksusowa 45—55, mąka pszenna 4/0—40—45, mąka żytnia 37—39, otręby psz. szale 14.50—15, otręby pszenne średnie 14—14.50, otręby żytnie 12—12.50, kuchy rzepakowe 17—18, rzepak zimowy 29—31, groch Victorja 26—30.

Niniejszym przepraszam publicznie p. S. URYSONA za incydent, który wywołałem nieświadomie wczoraj w moim sklepie.

Jan Lipiński
Piotrkowska 50

OGŁOSZENIE.

Samochodu poszukuje „Kropla Mleka" do rozwożenia mleka butelkowanego w koszach z ul. Piotrkowskiej 103 na ul. Zawadzką 41, Wólczańską 251, Zgierską 130, Suchą 2, Kielma 17 w godzinach od 9—11 rano.

Zgłoszenia telef. 142-45.

Do akt Nr. 390 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Feliks Harasimowicz, zamieszkały w Łodzi przy ul. Gdańskiej Nr. 38, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 5 października 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul Ewangelickiej Nr. 5, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Hugona Sztrobacha i składających się z samochodu osobowego marki „Dodge" oszacowanego na sumę złotych 3.500.

Łódź, dnia 5 września 1931 r.

Komornik: F. HARASIMOWICZ

Przetargi Z.U.P.U. w Warszawie

Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Warszawie niniejszem ogłasza dwa przetargi na wykonanie robót w domach robotniczych przy ul. Bema w Warszawie:

1) na roboty blacharskie i dekarskie,

2) na roboty ślusarskie i kowalskie,

oraz dwa przetargi na wykonanie robót w domach Nr. 1 i Nr. 10 w Łodzi przy ul. Nowopabjanickiej:

3) na roboty blacharskie i dekarskie w domach Nr. 1 i Nr. 10

4) na roboty ślusarskie i kowalskie w domach Nr. 1 i Nr. 10.

Przedmiary przetargowe i warunki ogólne wykonywania robót można otrzymać w Warszawie w biurze Z. U. P. U. przy ul. Czerniakowskiej Nr. 231 pokój Nr. 205 w godz 10—14-ej.

Opłata za komplet przedmiarów przetargowych wraz z warunkami ogólnemi wynosi: na wykonanie robót blacharskich i dekarskich:

w domach robotniczych przy ul. Bema w Warszawie	Zł. 16,—
w domach Nr. 1 i Nr. 10 w Łodzi	Zł. 12,—

na wykonanie robót ślusarsko kowalskich:

w domach robotniczych przy ul. Bema w Warszawie	Zł. 16,—
w domach Nr. 1 i Nr. 10 w Łodzi	Zł. 12,—

Wadjum na wykonanie robót blacharsko - dekarskich w domach robotniczych przy ul. Bema wynosi zł. 2.100 —, w domach Nr. 1 i Nr. 10 w Łodzi — zł. 1.900.—, na wykonanie robót ślusarsko - kowalskich w domach robotniczych przy ul. Bema wynosi zł. 2.800.—, w domach Nr. 1 i Nr. 10 w Łodzi — zł. 1.600.

Wadja te należy składać w Kasie Z. U. P U. (pokój Nr. 1): 1) w gotówce, 2) w czekach imiennych na rzecz Z. U. P. U. w Warszawie z gwarancją bankową, z tem, iż pokrycie czeku będzie zatrzymane do 15 października r. b. 3) w bankowych listach gwarancyjnych lub papierach procentowych pupilarnych.

Oferty przetargowe w zapieczętowanych kopertach za napisem, jak wyżej, należy składać w jednej kopercie, dowód zaś o złożeniu wadjum oddzielnie w drugiej kopercie w pokoju Nr. 205 do dnia 29 września r. b. do godziny 11-ej.

Rozpoczęcie i zakończenie robót podane jest w terminarzu ogólnym budowy.

Z U. P. U. zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta, oraz podziału zamówienia pomiędzy paru oferentów, przyczem zaznacza, że wszelkie opusty dawane po otwarciu kopert, uwzględniane nie będą.

Dyrektor (—) B. SIWIK.

Prezes Komisji Organizacyjnej (—) J. PIERZCHALSKI.

Do akt Nr. 627 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Tomasz Chorzelski, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 2 października 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Śródmiejskiej Nr. 39, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Chila - Majera Grinberga i składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 600.

Łódź, dnia 16 września 1931 r

Komornik: T. CHORZELSKI.

Do akt Nr. E. 1511 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Leon Wąsowski, zamieszkały w Łodzi przy ul. Narutowicza Nr. 10, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 1 października 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Narutowicza Nr 2, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Abrama Sendera i składających się z mebli i książek, oszacowanych na sumę zł. 805.

Łódź, dnia 22 września 1931 r.

Komornik: L. WASOWSKI.

Do akt Nr. 1762 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza Nr. 9, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 6 października 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul Piotrkowskiej Nr. 10, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Abrama Icka Opoczyńskiego i składających się z kapeluszy i inn. rzeczy, oszacowanych na sumę zł. 1500.

Łódź, dnia 17 września 1931 r.

Komornik: S. GÓRSKI.

Poszukujemy FILMDRUCK

fachowca doświadczonego Zgłoszenia z odpisem świadectw, życiorysu, fotografją i podaniem warunków przyjmie Administracja pod „Filmdruck".

Do akt Nr. 261 1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Feliks Harasimowicz, zamieszkały w Łodzi przy ul. Gdańskiej Nr. 38, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 9 października 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Kilińskiego Nr. 172, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Walentego Wojciechowskiego i składających się z 80 beczek cementu, oszacowanych na sumę zł. 1.600.

Łódź, dnia 10 września 1931 r

Komornik: F. HARASIMOWICZ

Do akt Nr. 724 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Feliks Harasimowicz, zamieszkały w Łodzi przy ul. Gdańskiej Nr. 38, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 9 października 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Kilińskiego Nr. 176, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Walentego Wojciechowskiego i składających się z maszyny do pisania marki „Underwood", oszacowanej na sumę zł. 550.

Łódź, dnia 14 września 1931 r.

Komornik: F. HARASIMOWICZ

Do akt Nr. 203 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Feliks Harasimowicz, zamieszkały w Łodzi przy ul. Gdańskiej Nr. 38, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 8 października 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Ewangelickiej 5, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości należących do Hugona Strobacha i składających się z auta osobowego marki „Dodge", oszacowanego na sumę zł. 2.000.

Łódź, dnia 10 września 1931 r

Komornik: F. HARASIMOWICZ

Stowarzyszenie „TARBUT" w Polsce
SALA FILHARMONJI. Tel. 213-84.

ŚRODA, dnia 30-go września 1931 roku o godz. 8.30 wiecz.

WIELKI POETA HEBRAJSKI
Chaim - Nachman

BIALIK

wygłosi jedyny odczyt (w języku hebrajskim) na temat:

„Wielki i mały sjonizm"

Bilety od zł. 1.25 do nabycia codziennie w Kasie Filharmonji.

OKRĘGOWY URZĄD BUDOWNICTWA Nr. IV. (Al. Kościuszki Nr 67, tel. 117-37) zamierza wynająć w drodze przetargu nieograniczonego:
1) Pomieszczenia na składy intendenckie o powierzchni około 10.000 m2 i pomieszczenia na składy inżynieryjno - saperskie o powierzchni około 1.000 m2 — z bocznicą kolejową.
2) Pomieszczenie na biuro P. K. U. 8 — 12 pokoi.
Do oferty należy dołączyć plan sytuacyjny i plany szczegółowe budynków. Oferty w kopertach zapieczętowanych i zalakowanych z napisem: „Oferta na najem składów lub pomieszczenia P. K. U." proszę złożyć w kancelarji Urzędu do dnia 1-go października 1931 roku do godziny 12-ej.
Kierownik Okr. Urzędu Bud. Nr. IV
(—) Inż. SAGAN, kpt.

„OLLA" GUM..!?

Wasze zdrowie, Szczęście i powodzenie życiowe, Duże ofiary materjalne
zależne są od jakości towaru. Nie każdy dowolnie zachwalany towar lecz w ciągu dziesiątków lat w całym świecie wypróbowana jakość zasługuje na Wasze zaufanie.
TYLKO „OLLA"

Zatw. przez M. W. R. i O. P.

SZKOŁA RYSUNKU i MALARSTWA

została otwarta d. 15 września b. m. przy ulicy
Piotrkowskiej 71
m. 10. III piętro.
Zapisy codziennie od 5—9 w kancelarji Szkoły.

KOTŁY PAROWE

i lokomobile oraz wszelkie części maszynowe jak: kompresory, pompy, cylindry i t. p.
spawa łukiem elektrycznym solidnie, tanio i pod gwarancją
Tadeusz Filcek i Ska. Łódź
Sienkiewicza 22, — tel. 190-19

Przedszkole

„DOM DZIECIĘCY" syst. Montessori
Języki obce dla dzieci
pod kierown.
W. KAPŁANÓWNY.
Przyjmuje się zapisy codziennie od godziny 11—2 i od 4—6
Traugutta 12, fr. II p., tel. 122-56.
Pocz. zajęć 1 września.

W Warszawie

w najruchliwszej części Bielańskiej jest do odnajęcia połowa sklepu z wystawą.
Bliższe wiadomości — tel. 188-81, Łódź

Różne LOKALE

nadające się na biura, mieszkania i interesy handlowe do wynajęcia — Wiadomość: Piotrkowska 91, u dozorcy

---

Dyrekcja Koncertów: Alfred Strauch. Tel. 213-84
SALA FILHARMONJI

Otwarcie XVII Sezonu Koncertowego
1931/32

CZWARTEK, dnia 1-go października 1931 roku o godz. 8.30 wiecz.
PIERWSZY INAUGURACYJNY
Koncert Mistrzowski

Arnold FÖLDESY

wiolonczelista światowej sławy

Program:
G. TARTINI — Adagio
HAYDN — Sonata C-dur
J. S. BACH — Suita Nr. 1 G-dur, solo na wiolonczelę.
M. CASTELNUOVO - TEDESCO — „I Nottambuli" (Nocni wędrowcy) fantastyczne warjacje. Pierwsze wykonanie w Polsce
F. CHOPIN — Etiuda op 25
ALBENIZ — Malaguena
PAGANINI - FÖLDESY — Fantazja Mojżesza Brawurowe warjacje na jednej strunie
(A)

Bilety już nabywać można w Kasie Filharmonji.

Dr. med.
Datyner
UROLOG
Choroby nerek pęcherza i dróg moczowych.
Piramowicza 2 (daw. Olgińska)
tel. 148-75.
Godziny przyjęć od 9—10 i od 6—8.

Dr.
Łagunowski
Piotrkowska 70
Tel. 181-83
Powrócił.
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych.
Leczenie światłem promieniami Roentgena i lampą kwarcową.
Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w., w niedziele i święta od 10—1. Dla pań oddzielna poczekalnia

Dr. med.
Niewiażski
specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopłciowych
elektroterapia, diatermia
ul. Andrzeja 5
Tel. 159-10
Przyjmuje od 8—11, od 5—9, w niedziele i święta od 9—1
Oddzielna poczekalnia dla pań.

OKAZYJNIE sprzedam kompletne urządzenie kuchenne, biurko, fotel bujany, stół i krzesła. Wiadomość Orla 3, m. 17 przy Sienkiewicza, zastać od 12—3 i od 8 wieczór.

UBIORY męskie, damskie, obuwie, swetry na wypłatę. Piotrkowska 37, III wejście, I piętro.

Lokale

MIESZKANIA 1, 2, 3, 4 i 5 pokojowe w nowych i starych domach z wygodami, pokoje umeblowane z klatki schodowej poleca Biuro „Geguz", ul. Piotrkowska 81, tel. 105-39. 30

MIESZKANIA w starych domach oraz za komorne miesięczne lokale biurowe, handlowe, fabryczne, sklepy, pokoje z klatki schodowej, umeblowane, domy, wille, place poleca Biuro „Polruch", Al. Kościuszki 27, tel. 141-01.

POKOJE umeblowane, bez mebli, z używalnością kuchni, dla małżeństw, dla przyjezdnych, dla uczniów, pokoje z klatki schodowej urządzone gabinety dla lekarzy, adwokatów, we wszystkich kierunkach miasta, poleca biuro „Polruch", Al. Kościuszki 27, tel. 141-01. Biuro czynne od 8 rano do 9 wieczór. 24

2 POKOJE elegancko umeblowane z niekrępującem wejściem do wynajęcia. Karola 26, front II p., m. 6

OD ZARAZ 2 umeblowane pokoje. Telefon, wygody, ew. używalność kuchni. Sienkiewicza 52, m. 24.

DUŻY pokój umeblowany dla 1—2 osób, niekrępujące wejście, wygody. Śródmiejska 100, m. 2.

POKÓJ umeblowany słoneczny z wygodami i telefonem do wynajęcie. Żeromskiego 46, I p. m. 3. 25

DUŻY umeblowany pokój z niekrępującem wejściem, ewentualnie na biuro oddam. Narutowicza 35, m. 5.

DO WYNAJĘCIA ładny słoneczny umeblowany pokój. Południowa Nr. 58, m. 17.

POKOJU komfortowo umeblowanego z prawem korzystania z łazienki i obsługi, w czystym domu, z możliwie nowoczesnym rozkładem mieszkania, poszukuje stały lokator. Łaskawe oferty sub „Wygoda".

POKÓJ umeblowany, nowoczesne wygody, do wynajęcia z utrzymaniem. Piotrkowska 113, m. 4

DUŻY, słoneczny pokój z całodziennem utrzymaniem, telefonem, wszelkie wygody. Traugutta 14, m. 8, do 4-ej.

POKÓJ słoneczny I piętro, umeblowany, z anteną, wygodami dla inteligentnej osoby zaraz do wynajęcia. Cena przystępna. Żeromskiego 85, róg Andrzeja, m. 4, telef. 114-57.

DO WYNAJĘCIA pokój frontowy umeblowany z oddzielnem wejściem, 6-go Sierpnia 30, m. 9.

ELEGANCKIE 2 pokoje z kuchnią z wygodami, I piętro front. do wynajęcia Zagajnikowa 26, róg Narutowicza.

POKOJU umeblowanego poszukuje od zaraz samotna pani. Of. „Czystość" do administracji. 23

WYNAJMĘ pokój umeblowany. Oferty natychmiast sub „Student". 23

LOKAL składający się z dwuch pokoi, w podwórzu, na parterze przy ul. Piotrkowskiej Nr. 142, nadający się na biuro lub pracownię do wynajęcia. Wiadomość u dozorcy. 27

DWA frontowe, słoneczne umeblowane pokoje razem położone w eleganckim domu z całodziennem utrzymaniem lub bez do wynajęcia. Gdańska 43, m. 16. 30

DO ODDANIA 1 pokój frontowy umeblowany. Andrzeja 43, m. 17. 30

SJONISTYCZNA organizacja młodzieży poszukuje lokalu, ewentualnie na godziny wieczorowe. Możliwy lokal fabryczny, warsztatowy, szkolny. Oferty do administracji — „Komorne".

SŁONECZNY, umeblowany, czysty pokój do wynajęcia. Śródmiejska 46, m. 6 (d. Nowocegielniana 12).

PRACUJĄCA zawodowo niemka poszukuje dużego, spokojnego ładnie umeblowanego pokoju lub też małego umeblowanego i dużego bez mebli, w śródmieściu po stronie słonecznej (fortepian pożądany) Oferty sub „Nr. 505"

Kupno i sprzedaż

KOCIOŁ stojący ciśnienia 3 atm. 7 m² marki Fitzner Gamper tanio do sprzedania. Warkowski, Pomorska 40, telefon 128-40. 24

MIÓD lipcowy, deserowy kuracyjny czysty bez domieszek pod gwarancją z własnej i największej w Państwie pasieki 5 kg. 16 zł., 10 kg. 30 zł., 20 kg. 55 zł. wraz z naczyniem i opłatą pocztową wysyła Eugenjusz Biliński w Zbarażu. 5.10

SPRZEDAM mebelki gięte salonowe, cena przystępna. Kilińskiego 88, m. 3.

KUPIĘ kasę „National". Zaraz zgłaszać się Piotrkowska 93, Russerak, tel. 164-85. 25

STÓŁ, 5 krzeseł i fotel dębowe, kryte sztuczną skórą sprzedam okazyjnie. Cegielniana 32, m 9.

OKAZYJNIE sprzedam tanio Elektro-Lux, prawie nowy. Gdańska 43, m. 10

Posady

SZOFER mechanik, lat 37, żonaty, przechodził praktykę zawodową w Kraju i w Niemczech, był majstrem w fabryce samochodów, poszukuje pracy jako szofer. A. Gleim, Łódź, Sierakowskiego Nr. 70.

KORESPONDENTA samodzielnego z doskonałym polskim, możliwie z biura ekspedycyjnego, ewentualnie na pobiednie godziny poszukuję. Oferty „Samodzielny korespondent". 27

STAŁY zarobek zapewnię pracowitym akwizytorom przy sprzedaży opatentowanego codziennego artykułu biurowego. Oferty sub „Wymowni".

PIERWSZORZĘDNA manicurzystka, która pracowała w pierwszorzędnych zakładach w Sopotach i Gdyni poszukuje posady w lepszym zakładzie. Oferty proszę składać pod „Manicurzystka". Mogę przedstawić świadectwa.

POSZUKIWANE zdolne panienki do szydełkowej roboty i uczenice. Przejazd 19, m. 14 od 10—12 i 3—5.

INTELIGENTNA wychowawczyni z kilkuletnią praktyką poszukuje kondycji od zaraz. Referencje jaknajlepsze, chętnie się zajmie gospodarstwem. Oferty sub „F. W."

POSZUKUJE się inteligentnej osoby do 9-cio letniej dziewczynki z referencjami. Zgłaszać się Pomorska 46, poprzeczna oficyna II p., od 10—1 i od 4—5.

POTRZEBNA zdolna manicurzystka. Przejazd 19, fryzjer.

POTRZEBNA panna do 2 i pół letniego dziecka z odpowiedniemi świadectwami. Piramowicza 4, m. 8.

POTRZEBNY zaraz zdolny damsko-męski fryzjer, ul. Andrzeja Nr. 2.

TANCERKI i śpiewaczki natychmiast potrzebne w tournee. Zgłaszać się Hotel Polski, od 5—7 wiecz. Piotrkowska 3. 24

Dr.
Silberstrom
Zielona 11
tel. 113-42
chor. skórne i weneryczne
Leczenie lampą kwarcową elektroterapja
przyjmuje od 4—8 w niedz. od 9—1
Dla niezamożnych CENY LECZNIC.

Dr.
Różaner
Powrócił
Dzielna № 9, tel 128-98
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych moczopłciowych
Przyjm. od 8-10 i 4-8
Elektroterapja.
Oddzielna poczekalnia dla pań.

Nauka i wychowanie

PARYŻANKA, dyplomowana nauczycielka udziela lekcyj jęz. francuskiego, gramatyki, pomocy szkolnej, literatury konwersacji po cenach umiarkowanych Południowa 20, m 20 w podwórzu w lewej oficynie na parterze Tel 150-12 od 3—5-ej. 30

LICENCIEE es Lettres de la Sorbonne enseigne le francais Tel. 108-45 23

NIEMIECKI gruntowny, gramatyka, literatura, konwersacja, korepetycja, korespondencja handlowa. Pomorska Nr. 22, front I p. m. 4 od 3—4 pp. 20

BERLITZ! Małe grupy. Profesorzy cudzoziemcy Angielski, francuski 15, niemiecki 12 złotych miesięcznie. Piotrkowska 39. 24

Rozmaite

ŚWIDER koło Otwocka Znany pensjonat Halpernowej, poleca pokoje z utrzymaniem (5 razy dziennie) po osiem złotych. Elektryczność. Kanalizacja (bieżąca woda, zimna i gorąca, ubikacje, łazienka). Telefon: Warszawa Podmiejska 2, Świder 4. 23

DO MATRYKUŁ 6 fotografji retuszowanych 75 gr. Fotografja Laksa, Żeromskiego 84. 30

POŚREDNICY przy sprzedaży placów poszukiwani. Ul. Ekerta 7, tel. 101-27. 25

MŁODA, przystojna blondynka, materjalnie niezależna, pozna do lat 40 dżentelmena. Cel matrymonjalny nie wykluczony. Oferty do „Republiki" sub „Ekscentryczność".

UWAGA! Wypożyczam garderobę męską, ślubną i balową. 6-go Sierpnia 20, sklep galanteryjny.

INTELIGENT, na poważnem stanowisku pozna młodą, zgrabną i miłą panią chrześcijankę do lat 26, celem przyjaźni. Oferty tylko z fotografją serjo będą traktowane pod: „Gentelman 1931", do administracji.

Zagubione dokum.

LEWENBERG Chaim, Zawadzka 19, zagubił kwit kaucyjny Elektrowni Łódzkiej na zł. 200

FIRMA Bracia B. i A. Gross, Piotrkowska 58, zgubiła kwit kaucyjny Elektrowni Łódzkiej Nr. 40202.

ZAGINIONE zostały 4 weksle blanco na zł. 500 każdy z wystawienia Hersz Gitlera, które uznaje się za unieważnione. Znalazca powyższych weksli proszony jest odnieść pod adresem Abram Gelb, Łódź, Podrzeczna 11.

ZAGINĘŁY 3 weksle: 1) z wystawienia H. M. Kuperwasser na zlec. Sz. Jakubowicz, S. Gierst Kuperman i Jakubowicz, pł. 20 12 — 31 r. na zł. 366.60. 2) z wystawienia B. Klein na zlec. Sz. Handelsman, Lewin, Kuperman i Jakubowicz, pł. 15 12 — 31 r na zł. 100. 3) z wyst. R. Zylberberg na zlec. B. Kryształ, pł. 10 1. — 32 r. na zł. 50. Weksle te unieważniam. Znalazca proszony o zwrot za wynagrodzeniem. B. Kryształ, Zgierz, Piłsudskiego 10.

CHARTLIŃSKIEMU Romualdowi, Dworska 11, skradziono książeczkę wojskową, wyd. przez P. K. U. Łódź-miasto. 23

Biuro Próśb
„Punktualność"
Stary Rynek 6
Tel. 136-77.
Prowadzi specjalny dział inkasa zaprotestowanych weksli w obrębie Rzplitej Polskiej.

Dr. Med.
Szymon Grinberg
Choroby dzieci i wewnętrzne.
Południowa Nr. 20, tel. 168-58.
przyjmuje od 12—1 i od 4—6.

Redakcja i Adm. Piotrkowska 49, Godz. przyjęć Redakcji 6—7 po poł. Tel. Adm. 122-14. Tel Red. 127-24, 136-43, 135-11 189 00. Tłocznia: 180-80. Konto P. K. O. „Wyd Republika" 68-148

Prenumerata „II. Republiki" od 1 lutego 1931 roku wynosi w Łodzi 4.00 za odnoszenie do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł. 5.50, zagranica zł. 10. „Express" i „Republiki" wraz z odnoszeniem 7.00 złotych.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 12 gr za wiersz milimetrowy (na stronie 10-szpalt.) W TEKŚCIE: 50 gr za wiersz milimetrowy. (na stronie 4-szpalt.) NA STR. I-ej zł 2.— za wiersz milimetrowy. (na stronie 4-szpalt.) NEKROLOGI 40 gr za wiersz milimetrowy (na str 4-szp.) Zaręcz. i zaślub po tekście 10 zł. Za miejsce zastrzeżone specjalna doplata Zamiejscowe o 50 proc. zagraniczne o 100 proc drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia specjalne o 50 proc drożej. Drobne 15 gr — Najmniejsze zł 1.50 poszuk pracy 10 groszy najmniejsze zł 1.20 Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia, lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawnictwo „Republika", Sp. z ogr. odp. i redaktor odpow. Wacław Smólski. W druk. „Republiki", sp. z ogr. odp. w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.